

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 32.

Plymouth, Pa., d. 6 Rugpjūčio (August) 1902 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainymą adresu butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norintųjų pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00

all communications must be addressed

J. J. Paksztis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of "Vienybe Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

JOB PRINTING in all modern languages.

Vienybe Lietuvniku

Isleina kozną Seređa, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
I UZMARE..... \$2,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinigai kitaip nesisifuncia, kaip tik per MONEY ORDER, o registravotose gromatose ant szito antraszo:

J. J. Paksztys & CO.

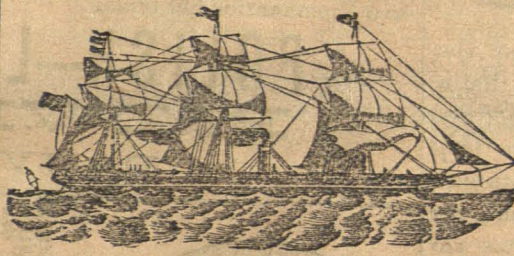
224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanauskas!

Nauja Lietuviszka Karcziama N. W. Cor. S. 2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

Uzlaikom ko putkiausius geriaus, szalta Ali, Dekline, Vyna, ir Havanos cigarus, prietam yra visoki uzkazdziai ant stalo per visa diena. Kiek-

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street

WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kvie-

cziam lietuvius. Oza gausi pigiausias laivakertes ir pigiai nusiųsi pinigus į visas svetimas dalis.

Garsingas akuszieris

ir Specialistas

moterų ir vaikų ligose,

DR. S. E. FEINBERG,

pagarsėjęs jau nuo 15 metų

musų mieste, nuo 1 Lie-

pos maio savo vietą.

Szintų-szintai ligonių atras jo namuose, tamtyezia įtaisyt-oje laboratorijoje.

437 Adams Ave.

Vine st. kertė,

prieszais vokiszka bāznyezia, kap ir visada, tikrā rodā ir pagelbā.

DR. FEINBERG YPATINGAI

.....GYDO.....

Ausų, nosies ir akių ligas,

Vaikų ligas,

Teipgi moterų negales,

ypacz prigulinczias prie akuszeriesos (gimdyvių negales).

Isztyrinēja akis tiems, kurie reikalauja akiniu (akulioriu).

Galima užtikti jį jo ofise kasdien nuo 10 val. isz ryto, paskui nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 7 val. vakare.

Kas negalētų pats atsilankyti pas jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus, o gaus ant tų pėdų tikrā rodā.

Dr. S. E. Feinberg,
437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinberg'ą yra abu telefonu, kuriais galima pakviesti jį pas ligonius isz kiekvienos vietos.

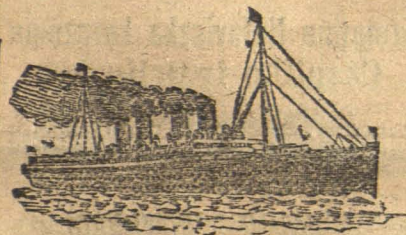
Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavozo gauti ir skanaus gerymo ragaut', tegul atsilanko pas Jonā Žukauckā

Telefonas 319-2 S. S.

P. V. Obiecinas,

1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Pardodu Latvakorte ant visokių linijū ir sin-czių pinigų į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus rasztu) atlikimui reikalių su Masko-lijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikonzkų ir t. t. Darau apszergū imus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jėigu kuri a'keliavusį užlaikytų kas'legarnėje, tegul szaukiasi prie mane, o az jį iszlicinosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o b'z'z' užganėdinti.

RECEPTAI.

Kożnoi gerol aptiekoje gaus re-
ra-t'kras gydyles. Jėgu turēsi
gerā receptā Mea parduo-
dame receptus gydymui vi-
rokių ligų ir kitokių para-
szytus geriausiu daktarių
svieto. Paraszyk aiszkliai tik-
krā vardā ligos angliszkoji
arba lotyniszkoji kalboje,
rezeptā raszyk lietuvi ž-
kai: kiek turi metų ligo-
nie, vyras ar moteris? su-
tuom rasztu atsisk m-
mle vienā dolerį, o apti-
rēsi receptā. Norėdams
apie ką psaklausti, at-
sisk markę už 2c. dėl
atsakymo.

Adrisuok sziteip:

GLOBE FORMULA CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip 30 metų iszmegetas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gydysle nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas visus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Uzlaiko kasdien szviezią mėsā, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teposgi užlaikau mil-
tų, cukrius, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p ges; e prekę nei kaip pas kitus
visi pas G. J. Miliu,

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.

Daktarka.
Johanna Želviene.

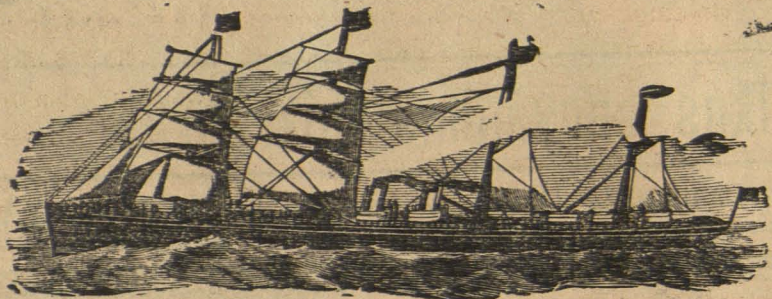
Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Prima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyvas (moteris negales) ir sz.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susišnekėti lietuviszkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigūs į depositą bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Mes katik gavome szviezių pavasariinių czeve rykų vyriškų, moteriškų ir vaikų, visi yra Juni jos darbo pardaodame už visai pigę prekę. Teip po—gi czeverykus dirbame ir ant apetelevimo. Ateik ir pa—nėgin c o busi užganėdintas.

Pirmutine lietuviszka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Užlaikome geriausią alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi autelkiame draugiszką rodą visokiuose reikaluose.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupeštingą, teisingą ir artistiszką išdirbimą.

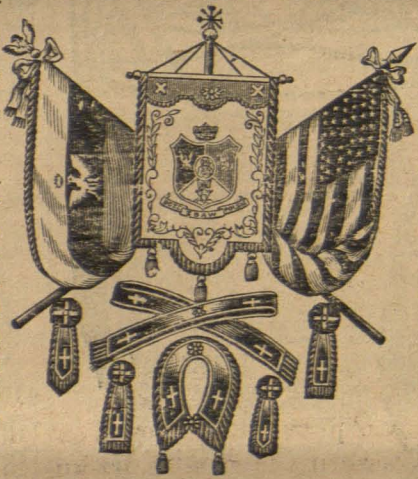

KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRANDAS** Suvienyose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnikai) visados reikalaukite Lietuviszko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO. DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Gerianse gydnole ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visoki neezistą sistemą kaip tai: pleiskanas, deder vines, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Jeigu užtėmijote savo plaukų slinkimą, umai atsiszaukitia o gazsytai pagelbą ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitikrino, kad užle plaukai ir paliudyjimą duoda į visą "Publika".

[Tenykite: kad szių gyduolių negalima gaut kitur, tik isz mūsų firmos siuncziam.]

Norinti gauti visą rodą, apraszyk padėjimą savo plaukų: kokia piezastis yra. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 colių pločio, 24 colių augszczio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsi-tarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trugė ant naudos savo tautieczių ir tēynės.

Siuntejei!

sviesto, sūro, kiausziųjų ir kitų tavorų, bus linksmi iszgiristi apie naują freight ūjimą Lackawannos geležinkelio ant szijų metų, specialiszkai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ūjimas prasidedo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kožną nedelę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priduos reikalaujentiems visas informacijas.

Lietuviu prietelis!

Mykolas Boruch,
Minersville, Pa.

Užlaiko mėsinyczią teipgi ir grosersztorį.

Parduoda laivakortes ant 5-kių geriausių linijų ir siunczia pinigūs į visas svieto dalis, reikale kreipkitės pas savo prietelį.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujasią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teiposgi senus ant naujperdirba.
Visi pas savo Tautietį.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

PERŽVALGA.

— Klaipėdos ir Szilokarcziamos paviety lietuviai iszrinko pernu už pasiuntinį Vokietijos ciesorystės seimą p. Mart. Macziulį. Iksziol nebuvo žinoma, kokios partijos laikosi lietuvių iszrinktasis. Dabar isz naujai iszleistos Seimo stalknygės matyt, kad p. Macziulis yra prisiglaudęs prie vokiskųjų konservatyvų frakcijos. Blogai tai liudyja apie p. Macziulio lietuvių ir kitas pasiuntinio priderystes.

— Vilniuje, tarp žmonių, eina nepaliaudamas paskalas, jog valdžia ketina sugražinti vyskupą Zvieravyczią atgal. Valdžia turėjo susiprasti per toli nužengus, nes panaikino ir bausmes, paskirtas kunigams už pasiprieszinimą gubernatoriaus cirkuliarui; ypacz reikia stebėtis, kad iksziol visai nejudina to kunigo (szv. Stepono bažnyczios Vilniuje kapeliono), kuris paraszė labai asztrų atsakymą gubernatoriui nuo savo ir kunigijos vardo.

Isz Lietuvos.

Kratos ir Judosziai. Kaunas. Neseniai buvo krata pas A. Garmų; krata darė pristavo pagalbininkas, 2 žandarai ir daugybė „gorodovikų“; ėmė griozti visokius paszalius, versiti knygas, pagriebė „Cicero ną“, „Ovidijų Nazoną“, visokius sasiuvius ir szpikerius. Lotyniskus ir grekiskus, angliskos kalbos vadovėlį Nuroko... Bet apvuostę viską, padėjo atgal ir sustatę protokolą, iszėjo. Krata darė 3 adynoj ryto ir besibaldydami nemažai kitus iszgasdino.

Tą paczią naktį padarė kelias kitas kratas, bet tik pas lietuvius. Bet nabagai nieko nelaimėjo.

Lietuviai Kauno pradeda tik dabar krutėti. Lenkai, patyrę apie tai, pradėjo lietuvius persekioti ir, kaip kiti sa-

ko, pradeda iszdavinėti lietuvius Maskoliams. Aptiekoriską mokintinį Kiszoną nė viena aptieka nenori priimti. Dėlto kad jis esąs „litvomanas“ (didesnė dalis aptiekų prigulienkams).

Policijos bicziulis. Szuusų vals. (Suv.gub.). Uosupio kaimė gyvena ukininkas M. Arnastauckas, kuris, patyręs bileką prieszingą valdžiai, neužlaiko slapybėj. Sztai priveisiu vieną atsitikimą. Pagal sudo nusprendimą, turėjo atbut kalėjime dvi savaites P. Bludzius isz kaimo Klevinės. Bet dėlėi savo reikalų P. B. nepribuvo ant įsakytos dienos; virszininkas atsiuntė žemskius, idant pristatytų jį į kalėjimą; bet P. B. pasislėpė. Teip praėjo du, ar tris mėnesiai.

Vieną dieną nuvėjo į Uosupį pas vieną ukininką atlikti kokį tai darbą. Jam bedirbant, atėjo ukininkas Matijoszius Arnastauckas ir patyręs, kad P. B. dar neatliko kalėjimo, tą pat dieną nuvažiavo į miestą ir daneszė apie tai virszininkui. Tas, paėmęs žemskius, atlėkė, kaip akis iszdegęs, bet nieko nepelnė, nes P. B. gavo apie tai žinią pirmiau, o kad ne kas kitas apie tai pasakė virszininkui, tai matyt aiszkiai isz to, kad parvažiavęs davė žinią visam kaimui, kad apsisergėtų, nes busianti krata pas visus.

Tai mat, koki policijos bicziuliai atsiranda mūsų tarpe.

Zingeida.

(Isz „Ukininko“)

Isz Londono.

Birželio 22 dieną buvo Szlamo „parakvijos“ susirinkimas: priezastis susirinkimo buvo ta, kad Szlamas jau negauna tiek pinigų, kiek reikalauja, ir vietomis jau tokių atsiranda lietuvių, kurie nenori visai į savo namus Szlamo įsileisti, o anam pinigų vis norisi. Ant susi-

rinkimo turėjo buti iszrinkti kolektoriai, kurie, surinkę pinigų, parnesztų Szlamui. Ji sai turi savo „parakvijinę“ draugystę vos isz 110 sąnarių, kurie mokės po 1 szil. 4 penus (33 ct.) ant mėnesio, ir uždės po Szlamo vadovyste stalernę, kurioje szimtai lietuvius galės dirbti. Tiek tik bėda, kad Szlamas nemoka paimti į ranką bent kokio stalioriszko įrankio ir kaip jis vadovaus toje stalernėje, tai nesuprantama. Bet gali iszsimokinti obliuoti. Toliaus Szlamo siekiu yra uždėti karcziamą po vardu kliubo, kur jo „parakvijonai“ galėtų atsigerti „stiprinanczių“ gėrymų. Szlamas buvo užsimanęs sucziuopti „Vienybės Lietuvių Draugystės“ kasą, kurioje yra per 80 svarų (\$400). Tam tikslui jis szaukė susirinkimą 3 gegužio, idant abi draugystės: „parakvijinė“ ir „Vienybės“ susijungtų į vieną kruvą ir teiptaptų nuszalintas visas skirstymas lietuvių į „partijas“, bet iszto nieko neiszėjo, nes „Vienybės“ sąnariai isz kalno permatė Szlamo norus, kad jam rupi vien pinigai, o ne suvienijimas lietuvių, kuriuos jis pats iszskirstė į abazų abazus, o kurie pirm jo atsiradimo Londone, visi gyveno vienybėje ir sutikime. Kad supiudyti lietuvius, jis meluodamas apskelbė savo lengvatikiams, kad Szv. Petro parapijos komitetas pavogęs 22 svaru, gerai žinodamas tų pinigų istoriją. Dabar jau dangelis žmonių atvirsta į protą ir jau netiki Szlamo įkalbėjimams. Netiki jau, kad skaitymas knygų ir laikraszczių yra bedieviszku darbu arba nesuteikiancziu skaitytojui jokios naudos. Žmonės pradeda iszapazinti jo veidmainystę ir užgniauzia rankoje pinigą nuo rėmimo jo reikalų, o perka sav laikraszczius ir knygas, isz kurių semia dvasiszką naudą, nors Szlamas veik kas mielas

nedėldienis tokius keikia.

Szl. prietelis.

Didysis straikas.

Užbaigsime czia prezidento J. Mitch-lio atsiliepiamą į visuomenę, kurio pradžia apgarsinta 29 num. (342-343 pusl.) Tas atsiliepimas aiszkiausiai iszguldo darbininkų tiesas ir reikalavimus isz vienos pusės, o kompanijų neteisybę isz kitos.

„Kompanijos Delaware, Lackawanna & Western“ prezidentas True-dale praneszime savo kompanijos direktoriams iszsitare, jog „1901 metai buvo visų geriausiai isztysoje istorijoje — gali sakyti, jie buvo szioj szalyj jubilėjaus metais anglies kasyklių reikaluose. Niekad teip kompanijai nesisekė, kiek tuose metuos“.

Kompanijos „Delaware & Hudson“ prezidentas Olyphant skundziasi, kad 1901 m. kompanija turėjus gryno pelno tik \$1,407,307. Tai keliolikos žmonių pelnas ir jie skaito jį už mažą.

Kompanijos „New Jersey Central“ prezidentas Baer net siulo perziurėti kompanijos knygas, idant iszrodyti, jog kasyklių savininkai negali pakelti mokesties, nes, girdi, „neiszzeina ant anglies“. Jau augszcziaus buvo aiszkiai matyti, jog tai melas. Prie to czia reikia pridėti, jog beveik devynias isz deszimties dalis (nuo 85 iki 90 procentų) anglies iszkasa kompanijos, kurios drauge turi ir savo geležinkelius; tie geležinkeliai ima tris syk brangiaus už pervežimą kietosios anglies, negu kiti geležinkeliai už pervežimą minksztosios anglies.

Visuomenė turi žinoti dar ir tai, jog kompanijos skaito pervežamą ir pardavinėjimą anglies toną į 2240 svarų; o darbininkams tos kompanijos skaito vieną toną tada, kada darbininkas pristato mažiau-

siai 2740 svarų, o tankiai da-
eina iki 3190 svarų: darbinin-
kas tarpais turi užkelti ant vie-
nos tonos 950 svarų visai už
dyką.

Kompanijos sako, kad jos
priverstos užkelti darbinin-
kams po kiek svarų viršaus,
nes, girdi, prie anglies yra
daug nereikalingų sziukszių,
kurios netinka pardavimui;
vienog, kad toksai tvirtinimas
ir butų teisingas, tai jug gerai
žinome, jog už krovimą neisz-
valytos anglies arba netikusių
sziukszių kompanijos visada
numusza darbininkui isz mo-
kesties 10 iki 15 procentų. To-
kiu budu, skriaudimas yra dvi-
gubas.

Kiekvienas sumanus tēmy-
tojas turi aiszkiai matyti, jog
kompanijos, teip sverdamos
angli, turi isz to didelę nandą;
teip pigiai prikasta anglį jos
pardavinėja už labai brangias
kaines (cienias), ir todėl kom-
panijos turi puikų uzdarbį,
kaip matyt isz jų paezių at-
s' aitu. Vienog, pakelti mokes-
tį darbininkui už sunkų ir pa-
vojingą jo darbą — kompani-
jos nenori; nenori jos nė tei-
singai sverti iszkastą anglį.

Kas aršiausiai — kompani-
jos už nieką stato darbininkų
gyvastį. Officializkos kasyk-
lių inspektorių atskaitos paro-
do, jog paskutiniam deszimt-
metyje atsitikdavo vidutinai į
metus po 437 priepuolius, kur
žmonės palydėjo savo gyvastį;
emus tik 1901 m., buvo 484
mirtinai priepuoliai, o 1256 be-
suksesnių pasekmių. Iszeina
teip, jog už 119,000 tonų ang-
lies viens žmogus turi but už-
musztas, o du arba tris sužeis-
ti; kiekvieną dieną, kada ka-
syklės dirba, du žmonės pa-
szvęti yra giltinei, o peuki
žmonės szejp kokiai nelaimėi.
Sulyginus, pasirodo, jog kas-
met užmusza ir sužeidžia ka-
syklėse asztuonis syk daugiau
žmonių, negu buvo užmuszta
ir sužeista Amerikos kareivių
musziuose su ispanais ant salos

Kubos.

Toliaus, anglies baronai ir
visoki skebų laikraszcziai ty-
czia rodo svietui, kad kietosios
anglies apyrubėje (Scrantono,
Wilkes Barrių, Hazletono ir
Shamokino apygardose) atsi-
tinka daugiau prasikaltimų
priesz įstatymus, negu kitur;
o ypaczi, girdi, prasižengimų
skaitlius pakilo, užstojus strai-
kui. Ar gi dyvai, kad pakilo?
Po angliakasyklių apielinkes
Pennsylvanijoj dabar valkio-
jasi mažais ir dideliais pulkais
kompanijų samdininkai, „ang-
lies ir gelezies policistai”, kurie
nori pasigirti savo revolveriais
arba szaudyklėmis; jie gogli-
nėja po visas paszales, pasipu-
tę, tartum kurkinai, idant gas-
dinti ramius straikuotojus,
suerzinti juos ir įtraukti į ko-
kius ermyderius.

Pirmutiniu kompanijų noru
yra — iszardyti mūsų organi-
zaciją. Kad teip ir atsitiktų,
tai isz suirusios Suvienytųjų
angliakasių unijos iszsprogs
kita darbininkų organizacija;
ir ginczas už pritinkanczią mo-
kestį, už žmoniszkas darbo są-
lygas, už geresnį auginimą vai-
kų, už tikras valstieczio tiesas
(citizenship)—tas ginczas tęsis
tolaik, kol žmonės, kurie isz-
dirba ir pristato anglį, kurie
yra galybe, iszkelianczia vais-
bą (prekystę) ir pramonę, ku-
rie pagamina tai, kas reikalin-
ga visuomenės gerovei, kas yra
mūsų tautos žydėjimo pamatu,
— kolaik tie žmonės negaus
už savo darbą pakaktino atly-
ginimo, idant jie nebutų pri-
versti siuntinėti savo vaikų ir
mergaiczių, szvelnių metais ir
silpnų ant kuno, į kasykles ir
dirbtuves, kur jie naikina jau-
nas savo pajiegas, idant pagel-
bėti savo tėvams iszmaitinti
szeimyną.

„Suprasdami visą atsakymo
sunkybę, kuri ant mūsų svyro;
bijodamiesi prazuties mūsų
szalies vaisbai ir pramonei, jei
reikėtų pritraukti į straiką
angliakasius visose Suv. Vals-

tijose, — mes atkartojame sa-
vo užmanymą — perkratyti
visus klausymus bendram su
kompanijomis apsvarstyme.
Jei pamatinis mūsų reikalavi-
mas yra klaidingas, jei mes
nepataikysim atsiginti nuo už-
mėtinėjimų, jeigu savo reika-
lavimų mes negalėsime parem-
ti ant tikrų faktų ir aiszkijų
apskaitymų, — tada mes grį-
szime dirbt į kasykles, pasi-
emę savo pikius ir lopetas, ir
vėl ramiai ir stropiai dirbsime,
iki neatsiras teisingesnė prie-
žastis, kuri duos mums tiesą
isz naujo szauktis į visą Ame-
rikos tautą”.

Matome, kaip perstato da-
lyką unijos prezidentas J. Mit-
tchell, sutarime su kitais uni-
jos virszininkais. Pirmiaus
pats Mitchell ilgai spyrėsi
priesz apszaukimą straiiko, jis
norėjo susitaikyti su kompani-
jomis gerumu; bet kompanijos
kratėsi nuo visokio sutarimo
ir darbininkai turėjo pakelti
straiką. Kad buvo ir yra labai
svarbios priežastys straiikui, —
matyt isz prez. Mitchell'io atsi-
liepimo.

Jau praslinko 12 sąvaiczių,
kaip darbininkai stojo į szven-
tą kovą su savo isznaudotojais
ir prispaudėjais. Darbininkai
norėtų kovoti graziau budu —
jie trokszta iszlaimėti savo tie-
sas, kad ir *badu*. Už tai ang-
liakasyklių carukai siuste siun-
ta ir nerimsta kailyje, kad
darbininkai neklauso jų vilio-
nių ir nesiduoda įtraukti į mu-
sztynes su kompanijų valkato-
mis. Tik nelaimingam She-
nandoah'e kapitalistų klap-
cziams pasisekė žvėriszku pa-
sielgimu sujudinti ramius žmo-
nes....

Straikuojantiems darbinin-
kams jau reikalinga paszelpa
isz szalies. Tos paszelpos reik-
tų sudėti du milijonu dolerių
į mėnesį, kad kiekvienas strai-
kuotojas galėtų gauti nors po
\$13.33 ant mėnesio. Bet ar
pasiseks tiek surinkti (po pu-
sę milijono dol. ant nedėlios)

— sunku dabar žinoti. Szejp
ar teip butų, darbininkai turi
užsiganėdinti tuo, ką tuotarpu
gauna.

Pradeda kilti tarp straikuo-
janczių rugonės, kad mažai
gauna paszelpos; atsiranda to-
ki bėgėdžiai, kurie misdavo už
kokius 2-3 dol. per nedėlią, o
dabar reikalauja 5-6 dolerių;
kiti vėl grasinasi, kad negavę
užtektinai paszelpos, eis judo-
sziauti, tai yra: pardavinėti
savo brolius.

Vis tai paeina nuo žmonių
nesupratimo. Jug, unija nesi-
gailėtų duoti didesnę paszelpą,
jei turėtų isz ko; bet reikia at-
siminti, kad tuos dolerius, ką
czia dalina straikuotojams, su-
deda teip gi pavargėliai dar-
bininkai minksztose anglyse.
Palukėjus, gal pradės siųsti
paszelpą kitos unijos ir orga-
nizacijos; tada gal ir daugiau
bus padalinimui.

O ką jau apie grįžimą į dar-
bą, tai nereikia nė kalbėti:
pusantro szimto tukstanczių
darbininkų straikavo tokį ilgą
laiką ir nepaliaus straikavę, iki
neiszlaimės savo; jeigu — ko
negalima daleisti — darbinin-
kai grįžtų darban, savo nelai-
mėje, tai sugrįsz visi drauge,
pilnoje tvarkoje, pagal unijos
perdėtinių padavadyjimą. Bet
tie, kurie dabar atsimestų nuo
straiiko ir eitų skebauti, — to-
ki pavirsta į judoszius, parda-
vikus savo brolių, arszesnius
už Kainą, kurs nužudė savo
brolių Abelį; nebutų tokiam at-
leidimo, nė susimylėjimo per-
kiaurą amžių. Tas žmogus, ku-
ris stoja dabar vergauti kom-
panijai, kasa pats sav duobę,
į kurią pirmutinis ir įpuls.

Ir be to darbininkų neprie-
teliai galingi ir stiprus; visi
judosziai ir farizejai — kaip
svietiszki, teip ir dvasiszki —
eina priesz darbininkus; jei
patys darbininkai dar ardys
tarp savęs vienybę, tai niekad
jie nesusilauks gero.

Sutarime ir vienybėje laiky-
kimės drucziai ir laukime ge-
resnių dienų!

Darbininkai, nesiduokite apsigauti.

Kad kapitalistai naudojami isz darbininkų nesusipratimo, sztai dar vienas darodymas.

Philadelphijoje, ant 7 gatvės, pietinėje pusėje, pas vieną žinomą agentą buvo iszkabin-tas apgarsinimas, kad reikalauja daug darbininkų į pabrika šalia Pittsburgo, kur mokės gerą algą ir dykai nuvesz dar. Ant to pasigodėję, atsirado 27 darbininkai, tarp kurių buvome 6 lietuviai. Isz Philadelphijos iszvaziavome 11 val. vakare; ant rytojaus, apie 10 val. vakare, įėjo į mūsų vagoną kas-žin koki keturi vyrai ir drauge su dviem jau buvusiais mūsų palydovais liepė užgesinti lempas ir gulti; tris atsistojo prie vieno vagono durų, o kiti tris prie antrų. Bet mums, lietuviams, jau ne miegas rūpėjo, tik užpuolė baimė — kur mus veža ir kas czia nusiduos. Trukis sustojo Bramwell, vakarinėje Virgini-nijoje; arti stovėjo pulkai žmonių su ginklais; man pamojus per langą, keletas vyrų atėjo artyn; užklausa, ar czia strai-kas? Atsakė: teip, straikas. Tai iszgirdęs, asz pirmas iszlidau pro langą, o anie vyrai priėmė manę ant rankų; paskui manęs ir kiti ėmė lįsti laukan; bet tam tarpe pradėjo eiti trukis tolyn, o tie dabokliai ėmė užkojų traukt atgal į vagoną norinczius iszsokti. Daboklis vieną vaikina buvo atgal is-traukęs, bet gavo nuo jo į tarpakį ir tas vaikas vėl szoko lįsti pro langą, iszkisęs pirma kojas; per pusę iszlidus, sugriebė aną straiquieriai traukt laukan, o dabokliai į vidų. Straiquieriai vaikina isztraukė, tik dabokliai visai sudraskė žakietą. Pasisekė iszsprusti 4 lietuviams, 1 lenkui ir 1 szvedui. Anuos 21, mūsų draug-keleivius darbininkus, nuvežė toliaus, ir kas su jais atsitiko, ar atsitiks — nežinia.

O mūsų szeszeta straiquieriai

parsivedė namon, pavalgydinę paguldė, ant rytojaus davė pusryezių ir, nusivedę į unijos ofisą, priraszė į uniją; dabar vadina draugais, broliais ir duoda valgi. — Lietuvių czia nėra, tik keletas slovaku, o daugiausiai anglikai ir murinai. Vienog, jie, kad ir sveti-mi, aprupino mus teip, kaip motina savo vaiką. Tai-gi, dar-bo bejieszkodami, tapome straiquieriais — unijonistais ir straikuojame.

Delto, broliai darbininkai, netikėkite agentų ir kompani-jų vilionėms. Kur bus darbo, reiks darbininkų, tai žinias ir reikalavimus pranesz patys darbininkai. Kompanijos jiesz-ko lengvatikių ir paskui, nu-sivežę kas-žin kur, priverzia dirbti tokiose vietose, kur straikas, kur darbininkai veda kovą pagerinimui savo buvio.

Jonas Rudnickas.

Straiiko atgarsiai.**A p g a u t i
d a r b i n i n k a i .**

Luzernės paviete kompani-jų agentai surinko kelis szim-tus straiquierių ir nuvežė į Rea-dingo apielinę dirbti, kur teip-gi buvo straikas. Apgau tiejie, pamatę savo apvilimą, iszvaikszečiojo savo keliais.

N e t i k ė k a g e n t a m s .

Jeigu darbininkai susipras-tų, laikytų visi vienybę, tai kompanijoms juos teip apga-vus, galėtų už suviliojimą at-lyginimo reikalauti ir parve-žimo atgal, isz kur iszvežė. Bet geriausiai yra neklausyti tokių agentų. Kur bus darbo, tai patys darbininkai, unijo-nistai, suteiks žinias.

V i l k a s**a v i n y c z i o j e .**

Dabar kietosios anglies apy-rubėje skiria kandidatus ant kasyklių inspektorių, kuriems pavesta augsztesnė prieziura angliakasyklių ir pildymas įs-tatymų; vienu isz tų kandida-tų pastatytas James Martin, garsingas szerifas Luzernės

pavieto, kurisai 1897 m. įtai-sė Lattimero skerdynę ir nu-zudė 27 darbininkus. Tai rei-szkia: įleisti vilką į avinyezią. Nanticoke'o distriktas pakelė protestą priesz Martin'o kan-didaturą.

**S u a r e s z t u o t a s
s k e b a s .**

26 liepos, iszdirbęs visą są-vaite, vienas Stomerville's len-kelis, subatoj, gavęs užmokes-tį, parėjo namon, o vakare isz-traukė į saliuną pasilinksmin-ti; besilinksmindamas, pasakė: „kas dirba, tai gali ir links-mintis, o straiquieriai, ziurėkit, iszsisziepę“. Tada visi patyrė, jog tai yra skebas; saliuninkas nedavė jam daugiau gerti ir iszstumė per duris laukan; o tie, kurie su juo sykiu buvo gėrę, sumuszė iki pusgyviui ir nugabeno į lakupą; tacziaus, jį paleido slapta — nežinia nė kas.

J. S.

R a n d a d a r b a .

Stojus straikui kietoje ang-lyje, į virszutines valstijas pri-vaziavo daugybė lietuvių isz Pennsylvanijos, jieszkodami darbo ir daugumas pribuvusių gavo darbus, nes fabrikai la-bai gerai dirba. Anglies pre-kė pas mus pakilo — ant \$2,50 už toną augszciaus, ne kaip pirma buvo. Tai mat: anglies darbininkai straikuoja, norė-dami iszkovoti geresnį sav bu-vį; o virszutiniai darbininkai apmoka anglies carukams ant užlaikymo valkatų, skebų ir policijos. Kame vargdienio — darbininko iszganymas nuo ba-do? gal tik pas Abraomą.

Newbritainietis.

P a g e l b a**i s z A n g l i j o s .**

Prezidentas J. Mitchell gavo žinią nuo Anglijos darbinin-kiszkių unijų, kad jos suteiks nuo savęs paszelpą pinigais, ant straikuojanczių angliaka-sių naudos.

**D e p u t y s z e r i f a s
a p s i v o g ė .**

Philadelphia & Reading Co. apskundė savo berną, deputy

szerifą Ch. Skerdin'ą, į Pott-svilles sudą už pavogimą kom-panijos savasties ant \$300.

**V i e t o j a n g l i e s —
d u r p ė s .**

Tulas tyrinėtojas Dr. W. S. Pettit pranaszauja, kad strai-kui per ilgai nusitęsęs, varg-dieniai žmonės turės kurenti durpėmis. Vakarinėje New Yorko valstijos dalyj guli pla-tus durpių sluogsniai, kurių plotis tęsiasi per keturis dide-lius pavietus (Niagara, Orle-ans, Erie ir Monroe). Durpės kasztuos pigiaus už anglį — tik \$5,00 už toną. Dr. Pettit tiki, jog szitas didysis straikas pakels durpių iszdarbiavimą.

A u k o s

s t r a i k u o j a n t i e m s .

Organizacija „Liuosybės Dukterų“ (Daughters of Li-berty) turi savo kuopą Ply-mouthe, Pa., po vardu „Gol-den Rod lodge“; toji kuopa pavedė isz savo kasos į strai-ko izdą \$10,00. Vietinės kitos or-ganizacijos „Knights of Py-thias“ kuopa, po vardu „Ra-diant Star lodge“ (N. 178), paskyrė ant to pat dalyko \$50,00.

B ė g o p e r k a l n u s .

Ties Mahanoy City straikie-riai užklupo kalnuose nekoki Aug. Spore, kurį laiko už ske-bą; iszvydus parduotus bro-lius, pabudo pas skebą sąžinė ir drauge baimė; jis pasileido bėgti skersai Locust Mountain ir atsudurė net Ringtown'e, — teip jį vijo sąžinės graužimas. Darbininkai, turbut norėdami pamiklinti atsilsėjusias kojas ir pabaidyti skebą, neva vijosi jį net tris valandas.

**P a s i g y r ė s a v o
j u d o s z i a v i m u .**

Mahanoy City, Pa., nekoksai Ant. Meholsky gyrėsi priesz straiquierius, kad jis dirbęs ir delto turis pinigų; kad tai tei-sybė — jis parodė banko che-k'į; darbininkai, norėdami pa-varyti isz savo tarpo parsida-vėlį, ėmė jį stumdyti ir gero-kai apkulė; tik policija iszgel-

bėjo, nuvedus į belangę. Reikia darbininkams saugotis tokių tuszečių pagyrūnų, kurie gali įtraukti žmones į nelaimę.

K u o k o v o j i —
n u o t o ž u s i .

Pottsville, Pa., 28 liepos du neunionistai Leudermann ir Frost, eidami į darbą, užpuolė ant stovinczių pakelėje ir ant kelio straikierių; žmonės teipgi supuolė ant jų; tą tarpą atsikubino senasis Leudermann, ano tėvas, kasyklės superintendentas, ir ėmė sžaudyti iš revolverio į žmones. Tada ir paš darbininkus atsirado revolveriai, kuriais jie patiesė se.į Leudermann'ą vos gyvą (vėliaus jis numirė); jo sunus ir kitas skebas gavo teipjau po dvejetą šuvių, bet nemirtinai pavojingų. Nė policija, nė sudas niekeno iš straikierių neįsieszkėjo, nė nesuėmė: mat, buvo aiskiu, kad tik su perintendentas kaltas už tą atsitikimą. Tokiu tai budu kapitalistai norėtų prigundyti darbininkus į ermyderį.

Paszelpa straikieriams.

Vardan Brooklyno „Lietuvos Sunų Draugystės“, p. J. Naujokas padavė redakcijai tokius užklausimus: 1) ar delegatai nuo Wilkes-Barrių Lietuviszkai-lenkiszko politiszko klubo turi tiesą rinkti pinigus straikierių paszelpai; 2) kur geriausiai siųsti tuos \$15, kuriuos yra paskyrus mienėtam tikslui „L. S. D.“; 3) kadangi, pagal laikraszečių pranesimus, lietuviai gauna mažiaus paszelpos už kitatauczius, tai ar nereikėtų pavestų pinigų stacziai lietuvių naudai.

Iksziol „Vienybe“ negalėjo praneszti apie suorganizavimą paszelpos straikieriams, nes ne viskas buvo sudavadyta, o ir dabar dar kaip-kas neparėjo į tvarką.

Prie szitos, vienog, progos galime paduoti visuomenei

szitiek.

Lietuviszkai-lenkiszkas politiszkas klubas Wilkes-Barre'ose, kurs vadina savę Luzerne's pavieto klubu, savo užmanymų, dalyke rinkimo paszelpos straikieriams, neapreiszké nė vienam iš lietuviszkų ir nė vienam iš lenkiszkų laikraszečių, nors pati dalykų prasmė rodo ant to, kad jis turi rinkti dovanas pervis tarp lietuvių ir lenkų. Apie klubo užmanymą organizuoti rinkimą aukų teko netyčia dasižinoti tik iš buržuaziszkaipitalistiszko „W. B. Record'o“ atvirai prieszingo organizuotam darbui. Jei lietuviszkas klubas neskaitytoreikalingu daigtu apreiksztisavo siekių ir užmanymų lietuviszkai visuomenei, tai jis negali rasti tarp lietuvių nė užsitikėjimo. Kas siuntė nuo klubo vardo delegatus į Brooklyn'ą, su kokiais įsakymais ir tiesomis — mes nežinome.

Apie suorganizavimą paszelpos angliakasiams bedarbėslaike buvo apsvarstyta ir nutarta ant nacijonaliszkos konvencijos Indianapolyj, 17 diena liepos.

Vardan Unijos, tamtikras komitetas pagamino atsiliepiimą į visuomenę; iš to atsiliepiimo, patilpusio isztisai officialiszkam Unijos organe „The Unnited Mine Workers Journal“ (24 July, N 16), matyt, kad visi pinigai, paskirti straikierių izdui, turi buti siuncziami po sziuo adresu: „W. B. Wilson, National Secretary-Treasurer, 1103 Stevenson Building, Indianapolis, Ind.“

Teiravomės apie tai ir unijos kanceliarijoje — jos perdetiniai pasakė tą patį. Mat, visi pinigai turi pereiti per centraliszka kasą, kurios ro kundas veda nacijonaliszkas sekretorius (jis drauge ir izdininkas). Siuncziant kitur, pasidaro tik dvigubi siuntinėjimo iszkaszcziai.

Abelnai, mes patartumėme

visoms draugystėms, kuopoms ir pavienėms ypatoms neįsieszkoti nė jokios tarpininkystės, bet stacziai siųsti pinigus į centraliszka kasą, pagal augszecziaus paduota adresą. Visos tos dovanos yra garsinamos unijos organe.

Ant galo, paskutinis klausymas apie dalinimą paszelpų yra labai painus. Unijos perdetinius girdėt skundziantės, jog svetimtaucziai dangiaus reikalauja už vietinius anglus ir kitus; beto lietuviai ir kiti mėgsta skųstis, o anglų skundų negirdėt, kad jie ir nebutų užganėdinti. Ant galo, dabar dar tik pradžia, tai sunku ką tikro nuspręsti.

Apie paskyrimą pinigų, pavieneczių nuo lietuviszkų draugyszečių, suszelpimui vien lietuvių, galėtų buti kalba tik tada, jei mes, lietuviai, suorganizuotume visai atskyrų rinkimą dovanų ir dalinimą jų tarp savo straikuojanczių. Tuose dviejuose milijonuose dolerių, kuriuos turi surinkti unija į mėnesį, lietuvių aukos bus tik laszeliu marše; dėlto vargiai galima statyti kokius-nors reikalavimus.

Visos Amerikos darbininkai szitam klausyme yra susilieję į vieną milžiniszka šeimyną, sujungta broliszkais giminytės ryzziais. Kaip pavienių šeimynų sąnariai szelpia kits kitą visokiuose reikaluose, nedarydami nė jokio skirtumo tarp vieno ir kito, teip ir mums szia dien pridera teip elgtis: turi du kąniu — atiduok vieną savo broliui, nieko neturiucziam.

Ir neužnirszkime dar vieno daigto: „greita dovana turi dviguba vertę“.

Kur jie žengia?

Vokiszkas laikrasztis „New Yorker Volks-Zeitung“, 31 nedėliniam num., nuo 3 rugpiuczio, apgarsino tokią žinią: „Shenandoah, 2

rugpiuczio. Tulas lietuviszkas kunigas (ein Pfaffe) praneszė szia dien generolui Gobin, jog jis susekės „anarchistų ir nihilistų“ pėdsakus: jų užduotis ir siekis esąs — iszdaužyti su-trauktus į Shenandoah'rij milicijos pulkus. Kunigas tvirtino, kad anarchistų įtekmė esanti stipresnė, negu jojo įtekmė ir dėlto milicijai turi buti prisakyta labai sergėtis. Jis, kunigas, visada stengdavosi savo parapijonus užlaikyti ramybėje, bet priesz anarchistus jis esąs silpnas, nieko neįtengia. Tokiais, tai yra: „anarchistais“, esą didžiausioje dalyj intelligentiszki (prasilavinusieji protiszka) darbininkai, o ne kitoki, — dar pridurė kunigas.

Generolas Gobin pasakė „Dievo tarnui“, jog jis neturi baimės, kad kas-nors užpultų ant kariumenės; o jeigu kas ir užpultų, tai milicija yra pasirengus ant to“.

Nenorėjome dėti prie szito praneszimo nė jokio patėmyjimo. Vienog, pro visų lupas priesz norą veržte veržiasi klausymas: kas tai yra? *parinkta hypokrizija* (pasali, užslėpta veidmainystė), ar *prasta insania* (proto apsvaigimas)?

Iki atsiras tikras pavadinimas tam „kunigo“ darbui ir iki bus suzinotas denuncijanto vardas, reikia pasakyti nors keletą žodžių. Iš kitų laikraszečių matyt, kad du katalikiszki kunigai perstatė gen. Gobin'ui slaptus praneszimus, jog *lietuviai*, kurių yra Shenandoah'ryj nuo 6 iki 8 tuktanczių, rengia maiszta ir ketina skersti kareivius.

„Juodieji aniuolai“ tikėjosi, kad jie tą biauria, begėdiszka denunciacija szeptelėjo į ausį maskoliszkam žandarui Vonsiackiui arba Zubatovui; jie tikėjosi, kad toji paslaptis nepateks visuomenės ziniai ir sudui; jie mislyjo, kad tai „politiszkas“ daigtas ir nebus apskelbtas. „Juodi aniuolai“ už-

mirszo, kad Amerikoje visai ką-kita vadina „politiszkais dalykais“ ir per tai jiedu skaudžiai apsigavo. Gen. Gobin, kurs pats juokiasi isz kunigų praneszimo, ne vien iszpasakojo, bet skaitė už pareigą apskelbti visuomenei „aniuolų“ praneszimą per laikraszczius.

„Nėra didesnės piktadėjys tės už tą, kada Gracchus žudo Spartaką“ — sakō mums senoji teisybė. Iszėjė isz tų paczių vargdienių žmonių-praszcziokų, mitė jų duona, dalinę su jais vargus ir tankiai skurdą, o paskui paėmė ant savo sąžinės vadovystę keleto szimtų ar tukstanczių tų paczių savo brolių, — jie meta ant dvasiszkių savo vaikų tokį sunkų apskundimą, jog pamislyjus turi sudrebėti visi žmoniszki jausmai.

Tiedu kunigai pasakė generalui Gobin'ui, kad tarp Shenandoah'rio lietuvių yra anarchistai ir nihilistai; jų turėtų buti, pagal tą pasakymą, daug. nes kunigai, su tiek pagelbininkų, negali apveikti jų. Tokiu budu, skundas nukrito ant kiekvieno skyrium ir ant visų isz vieno Shenandoah'rio lietuvių; tas plėtmas valdžios ir kitų valstiecių akyse nebus iszdildytas, iki lietuviai nepareikalas, idant tiedu „aniuolai“ parodytų anuos baises anarchistus ir nihilistus vardais ir pravardėmis: tada galima bus kitam, o gal ir visiems, teisintis ir iszsiteisinti.

Jeigu tiem dviem kunigam užteko tiek pasalumo apskūsti savo brolius, tai turi užtekti tiek drąsos, idant pripažinti, kuriuos jie skundė.

Shenandoah'riecziai prasiikalstų priesz savę paczius ir priesz visą lietuviszką tautą, jei jie nepareikalautų iszaiszkinimo anų skundų ir užmetinėjimų.

Ar-gi pas mus neatsiras tos skaudžios ant prasikaltėlių ryksztės, kuri vadinasi „visuomenės nuomone“? Ar tik pa-

vienės ypatos turi kovoti priesz tokius ligotus apsireiszkimus draugijos gyvenime, kaip augszcziaus apraszytasis?

O to dvasiszko pagedimo priezastys guli, turbūt, daug giliaus, negu gali rodytis. Lyg tyczia, szitam pacziam laike pasirodė 31 „Lietuvos“ num. toksai praneszimas isz Panemunėlio, Zarasų pav.: „Szimet per sekmines kunigas Szereiva iszkeikėisz sakyklos visus skaitanczius knygas ir laikraszczius. Ne gana to, iszdavė policijai sziuos vyrus: Juozą Sirvydą, Antaną Kvederą ir Matuszą Marczionį isz Tindziulių. Pas Sirvydą atsiuntė kunigas czielą gaują fanatikų tam sunų, kurie nakties laike norėjo jį surishti ir vežti pas assessorių, iszduoti valdžiai, kaipo blėdingą vieszpatystei žmogų. Bet tas vyras, matydamas, kad czia ne juokai, iszsprudo nakties laike vienmarszkinis ir nė ne atsisveikinęs su savo mote rizke ir mažais vaikeliais, turėjo traukt į užrubezius. Į porą dienų apsiautė visą parapiją gaujos žandarų ir padarė daugybę kratų. Aresztavo Ant. Kvederą ir Mat. Marczionį, nors pas juos nieko nerado. Mat, kunigo buta nurodyta, kas ir kokias knygas skaito.“

Matome, kad teip Lietuvoje, kaip ir Amerikoje, tula dvasiszkiijos dalis nandojasi pagabilia valanda. „Carpe diem!“ (suvartok dieną!) — tai jezuvitiszkas kunigų szauksmas.

Kun. Szereiva zino, kad tik užvesk žandarus ant pėdsako — o jie iszszluos pusę parapijos. Czia koki nežinomi kunigai pasinaudojo Shenandoah'rio sumiszimais ir teip-gi „gaudo valandą!“

Vienog, tegul atsimena: „žmogus szauo — Dievas kulką gauda!“ Ir tikrasis Dievas neyra tas rustybės ir neapykantos dievaitis, vardan kurio tapo suardyti, paniekinti ir patremti broliszki rysziai, vandan kurio nelemtoji pagieža

liepsnoja supentėjusiose kruninėse....

„Dievas, kuris perdėm regijusų szirdis, pasipiktintų tokiais sutvėrimais, jei tai nebūtų tas pats Dievas, kuris sutvėrė Niliaus siaubuną (krokodilių)“. (Fr. Schiller. „Plėszikai“).

Darbininkai vienyjasi.

Liepos 30, miestelyje Exeter Borough, Pa., atsibuvo visuomeniszkas darbininkų susirinkimas ir prakalbos. Kalbėtojais buvo du anglai isz darbininkų partijos: p. Roth isz Wilkes-Barre, Pa., ir p. J. Swift isz Philadelphia, Pa. Pasiklausyti prakalbų susirinko vien visi szios apielinės angliakasiai. Kalbėtojai aiskino apie darbininkų vargus ir nurodė teip-gi, isz kur jie paeina. Narodė darbininkų apsileidimą politikoje; anot kalbėtojų, mes negalime nieko tikėtis gero, pakol tie patys kapitalistai sėdės legislaturoje ir teisdarių vietose; tik tada darbininkai gali iszlaimėti kovą už savo tiesas, kada teisdarystėse bus iszrinkti vieni darbininkai arba jų isztikimi prieteliai.

Po prakalbų susitvėrė czia darbininkų partijos kuopa, prie kurios prisiraszė 74 sąnariai visokių tautų: anglių, slovākų, lietuvių ir lenkų. Pastarame laike szioje apielinėje susitvėrė net penkios darbininkų partijos-socialistų kuopos, beje: Maltby, Wyoming, Exeter Borough, Duryea ir Pittston, prie kurių prisiraszė apie 700 sąnarių. Pagal paduotas „The North American“ 30 liepos zinas sukczijų partijas, tai yra republikonų ir demokratų, ima krėsti drugys. Prasidedant angliakasių straičiai, darbininkų partija turėjo szioje apielinėje tik 40 kuopų, o sziądien virszyja jau keturis szimtus. „The North American“ sako: jog republikonai, kartu ir demokratai siun-

czia dabar savo slaptus agentus isztirti žmonių mislį po visas kietųjų anglių apielinkes. Už tai-gi darbininkai turėtų tųjų pauksztelių apsisaugoti, kurie priesz riukimus prižada aukso kalnus, o paskui, prasanzant duonos, suteikia szvininę kulką! J. K.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Ellis Island, N. Y. Ant laivo „Zeeland“, iszėjusio 19 liepos isz Liverpool (szį kart ne isz Antwerpen) ir atplaukusio į New Yorką 28 liepos, buvo įsėdęs lietuvis Augustas Baurus, 42 metų, paeinantis isz Fleschkenų (Kauno gub.); pirmą kelionės dieną, iszsiyrus isz Liverpool, jis dėl nežinomos priezasties pasiskandino. Velionis buvo bevažiuojas pas savo pusbrolių Liudviką Jurkszaitį, į Waterbury, Conn.; turėjo su savim \$15.

New-Yorkietis.

Ladd, Ill. Liepos 25 dieną uždarė vietinės anglių kasykles ant 3 mėnesių laiko ir 400 darbininkų liko be darbo. Dėlto niekas tegul nevažiuoja czion darbo jieszkoti. A. Dr.

Newark, N. J. Pas mus tautiszki reikalai snaudžia visai apkurtę, kadangi mūsų tautieciai labai neturi laiko, nes reikia rankovėmis barus szluostyti. Kareziamos viencs nupuola, kitos isz naujo dygsta, tai gi girtuoklystė ir kazyravimas vieszpatauja pilnam žydėjime.

Atvaziavo isz Lietuvos į Newarką vienas isz mūsų kankintinių už lietuviystę ir žmonijos gerovę, Pranyš Matulaitis, kuris iszvaro trejus metus Viatkos gubernijoje. Apart to dar valdžia buvo paskyrus 1 metus ant isztrėmimo isz Lietuvos; bet sziuo kartu pasisekė isztrukti isz meszkino nagų.

Matulaitis yra nedabaigęs

mošią, sveikata susilpus: ta tokia dalis mūsų kovotojų!

Iš svarbesnių vietinių atsitikimų bus paszventinimas liet. bažnyčios 3 d. rugpiucio. Paszventinimą atliks su didele paroda ant gatvių. Apie 30 visokių draugysčių yra užpraszyta: lietuvizskų, lenkiszskų slovakiszkų vietinių ir isz aplinkės. Klebonu mūsų parapijos yra kun. V. Matulaitis.

Victinis.

Paterson, N. J. Czionykščiai lietuviai tautiszkai snaudžia, bet laikui bėgant, rasi susipras ir pisiškels isz to miego. „Vienybės“ skaitytojų yra czia tik 4. Darbai gerai eina, tik mūsų broliams sunku darbą gauti; dangiausia czia szilkinių fabrikų; pora sąvaiczių atgildios straikavo be ne visos dažymo darbavietės; straikieriai iszlaimėjo ir sugrįžo prie darbo.

Lietuviai raszosi prie draugystės szv. Kazimiero, bet yra ir tokių, ką rėdosi svetimomis pluksnomis. Tegul bus tiems neiszmanėliams gėda!

A. Varaszkevyczia.

Waterbury, Conn. Man prie bažnyčios betarnaujant, teko tankiai patėmyti lietuviszkoje bažnyčioje seną ir gerai apsitaisiusį italijoną. Isz pradzių asz negalėjau dasipro-tėti, kas tas per senis-italijonas, ir kodėl jis lanko lietuviszką bažnyčią, kadan-gi italijonai turi czia savo bažnyčią? Bet ant galo teko gerai patirti, kas tas per senis ir ko jis eina į lietuvių bažnyčią. Minėtas senis tai yra neva „daktaras“ (isztikrųjų-szundaktaris), kuris senam savo kraszte, pasigriebęs kito mirusio daktaro diplomą, atbėgo į Ameriką ir czia dar priesz 1885 metus savę užsitvirtino „daktaru“. Jis niekad nėra buvęs ne vien daktaru, bet ne moka nė gerai raszyti ir pats nėjokio recepto neparaszo;

jeigu gi ką gydo, tai savo su-taisytus „vaistus“ duoda ir vi-siems tuos paczius. Jo krasz-tiečiai-italijonai visi žino, kad jis nėra daktaras, bet ilgą laiką buvęs Neapolyje už mė-sininką (butcher), todėl jo vi-sai nelanko ir pas ligonius ne-szaukia. Bet senis „daktaras“, apsigyvenęs tarp lietuvių, vi-saip gudravoja ir juos pas savę traukia. Mat, jis lanko lietu-viszką bažnyčią, persistato savę geru kataliku; tankiai pas kun. Saurusaitį į namus nueina, todėl žmonės, nieko nežinodami, laiko jį už tikrą daktarą. Kas akyviausia, kad mūsų klebonas iszveda apie jį pasaką, kad jis yra giminie-tis Szv. Alfonsui deLiguori: „Jis, girdi, yra geras daktaras-katalikas, ne vieną duszią ap-saugoja nuo prapulties, o pro-testonai daktarai nepaiso apie duszią žmogaus“.

Senis, labiausia kunigo perstatomas „daktaras“, begelbė-damas duszias, jau ne vieną lietuvi be laiko nusiuntė į „dangaus karalystę“, o kad ne jis, tai dar ir sziaudien butų be-vargę ant szios aszarų pakal-nės.

Waterburio lietuviai, kaip ir tyczia, szalyp savo labai mo-kinto duszių gydytojo, turi kunų gydytoją Szv. Alfonso giminietį, ir tiedu gydytojai vienas kitam padeda naudotis isz mūsų brolių tamsumo.

Prie tokių aplinkybių ir nelaimių, kurios paeina nuo mi-nėtų dviejų gydytojų, yra bu-tinai lietuviams reikalingas geras lietuvizskas gydytojas, kuris suteiktų jiems pamokini-mą ir reikale pagelbą.

Nedyvai, kad senoje tėvis-kėje senos bobos su samanėlė-mis gydo visokias „priepuolas“ ir „gumbus“, bet kad czia mums perstato kunigas ir dar teologas, „bobinį“ daktarą, tai jau isztikrųjų keistai iszrodo. Nelaimė mums, lietuviams, kad visoki svetimtaucziai, su mūsų paczių nupenėto duszių

piemens pagelba, stengiasi mus nežmoniszkai isznaudoti. Ge-ri ir tikri kunigai turėtų pra-sergėti nuo visokių isz mūsų brolių tamsumo norinczių pa-sinaudoti szundaktarių, bet pas mus ant nelaimės viskas eina atbulai.

Paskutiniame laike darbi-ninkai sukruoto risztis prie uni-jos; lietuvių jau suvirsz 200 prisiraszė prie vietinės kuopos (local). Tai ženklas, kad darbininkai pradėda graibyti apie savo reikalus, nes gana prilaukė svetimų susimylėji-mų. Ant galo, aiszkia pama-tė, kad susimylėjimo isz nie-kur nėra, todėl reikia patiems stoti ant kojų. *Bažnytinis.*

New Britain, Conn. Lais-vė, rodos, kiekvienam yra rei-kalinga ir kiekvienas gyvas sutvėrinas nori buti liuosu. Tik busų broliai-lietuviai, o ypacz mūsų miestelyje, ne visi myli laisvę ir gerovę ir nesinaudoja isz szios szalies liuo-sybės. Kada mus broliai ki-tose apygardose, supratę, jog yra liوسي nuo sziaurinio mesz-kino letenos, darbuojas, kiek įmanydami, netik dėl kasdie-ninio duonos kashio, bet triu-sia ir dėl labo lietuvizskos vi-suomenės, o teip gi ir dėl at-gaivinimo serganczios motinos Lietuvos. O mūsų miestelio lietuviai ne visi supranta lais-vės ir apszvietimo naudą; isz-skiriant keliolika ypatų su prakilnesniu supratimu, di-duomenė darbuojas dėl tamsy-bės labo: jie vien užsiima skirstymu lietuvių į yvairių-yvairiausias partijas ir ardymu vienybės tarp savo brolių. Sztai skaitytojai patirs isz szit-to paskutinio atsitikimo, kaip labai yra nupuolę supratimė nekurie mūsų broliai. Vieti-nės lietuvizskos draugystės už-manė, visos susivienijusios, parengti pasilinksminimo die-ną (pikniką). Padavus tą da-lyką apsvarstymui į seniausia draugystę szv. Juozapo, atsira-

do kliutys, kurių niekas nesi-tikėjo, nė negalėjo tikėtis. Mat, įpainiojo czia tikėjimisz-ką klausymą. Nekurie szv. Juozapo draugšanariai, drau-ge su pacziu prezidentu, atsi-metė nuo rengimo pikniko dėlto, kad valstiečių (citizens) draugystė neturi savo įstatuose reikalavimo — varu varyti prie iszpažinties: tai, sako, mes, bal-tiejie katalikai, negalime vie-nytis su juodais puskatali-kiais.... Vienog, ar iszpuo-la baltiemsieios katalikams ar-dyti tarp mūsų vienybę ir kenkti geriems užmanymams, — apie tai jie nepamislyjo. Vienas vardas nieko nereisz-kia, jei jis neyra paremtas ant gražių darbų. Mes lauksime, iki „baltiejie“ ką naudingo užmanys, — tada mes, „juo-diejie“, be abejonės, pritartu-mėm. Bet veltu tikėtis konau-dingo nuo tų, kurie nenori su-sidėti su lietuviais dėl tikėji-miszskų pažvalgų, o žydams ir vokiecziams yra pasidavę su visu savo neiszmanymu.

Broliai New Britainiečiai! laikas butų pradėti busti ir neklausyti tokių, kurie, prisi-dengdami tikėjimu, ardo tarp mūsų vienybę ir trukdo visuo-meniszkus reikalus. Gero ka-taliko pareiga yra platinti bro-liszką meilę, o ne vaidus. Sar-mata butų vadintis „haltu“, „juodu“: visuomenė pati aisz-kiai pamatys, — baltas ar juo-das. *Serdokas.*

Elizabeth, N. J. Darbai pas mus eina gerai; uždarbiai nuo pusanro iki dviejų dole-rių ant dienos; naujai pastaty-toje liejinyčioje darbas prasi-dėjo 21 liepos; tilpo 50 darbi-ninkų.

Lietuvizskų vertelgų czia tu-rime 14: 9 karcziamas, 2 mėsi-nyczias ir 3 drapanų krautuves; bet isz jų vos dvejetas turi tikrą supratimą apie visuome-nės ir tautos reikalus ir prigu-li į Susivienijimą.

Kitiems vertelgoms reikia

staciai pavyti: nėjokio szviesaus spindulėlio pas juos neiszvysi; ypacz saliuinkai: jiems vien rupi, kur kas susi-peszė, kur reikia sutaikyti pesztukus ir žinoma... užgerti sandarą. Nekurie dasileidžia labai blogo paprocio — leisti už baro savo dukteris. Praszaliecizai tankiai stebisi tam ir gauna progą visaip apie tai spėti ir snekėti.

7 liepos turėjome Sus. Liet. Am. kuopos susirinkimą, ant kurio atėjo vos 7 sąnariai; nebuvo nė prezidento. Vienog, susirinkusieji iszpildė savo priderystę, iszrinkę naujus virszininkus ir pasiuntę tris vyrukus per visas lietuviszkas grinczias — kalbinti naujus sąnarius. Darbas pasisekė — ir ant syk prisiraszė 30 naujų draugų ir draugių. Galėtu-mėme nužengti daug toliaus, jei tarp visų czionykszczių lietuvių atsirastų tautiszkas susi-pratimas ir pajautimas savo garbės: dabar didmena skaito viską, kas savo, už niekus, stato sveimtauczius į pryszakinę eilę, o patys tuno tamsiam užpakalyje.

Ant to, rasi, iszdalies veikia kun Žindžiaus, vietinio klebono, įtekmė. Jis tankiai draudzia žmones nuo skaitymo laikraszczių ir knygų; valgydamas lietuviszką duoną, jis daugelyje dalykų rodo neapykantą prieš lietuvius. Sztai, netoli jieszkant, kun. Žindzius laiko vargamistrą—lietuvi, kuriam moka algos po \$1,00 ant dienos; sziokiomis dienomis vargonuoja lietuvius, bet ant szventų dienų klebonas parkvieczia airį, mokėdams jam už tai kas nedėdienis po \$5,00: mat, airis pasirodo penkis syk vertesnis už savo žmogų; o lietuvius teipgi galėtų atlikti tą darbą. *Parapijonas.*

Susivienyjimo L. A. reikalai.

Nuo XVII seimo Susivienyjimo Liet. Amer., atsibuvusio

Boston, Mass., iki paskutinei dienai Liepos mėnesio prisiraszė prie S. L. A. naujų sąnarių... 209.

Kuopų skaitlius pasidaugino naujomis 4.

Daugiausia padidino savo kuopą darbsztus musų draug-sąnariai Waterbury'je (11 kuopa): ji turi dabar pilnų sąnarių 205.

Pasidarbavo puikiai nauja kuopos administracija Elizabeth, N. J., nes prisiraszė prie jos naujų sąnarių 30 ant syk.

Prie szitos progos turiu isz tarti szirdingą acziu sekreto-riams kuopų, kurios prisiun-czia suraszą vardų savo kuopų geroje tvarkoje, — matyti, kad pagal savo knygas.

Kuopa 11 Waterbury, Conn.
Dr. Vytauto S. Boston, Mass.
D.S. Kazimiero S. Boston, Mass.
Kuopa 20 Union City, Conn.
Kuopa 6 Plymouth, Pa.
Kuopa 5 Plymouth, Pa.
Dr. Vytauto Plymouth, Pa.
Kuopa 4 Lost Creek, Pa.
Kuopa 7 Pittston, Pa. ir kelios kitos.

Su prisiūstais vardų suraszais minėtų kuopų nėra prie įraszymo doklės rubrikose jokių pinklių, nes pagal savo knygas isz eilės viską suraszo; bet kurių kuopų sekretoriai nesilaiko vardų suraszuose jokios eilės ir tvarkos, tai su tais sumaiszytais, o tankiai ir sukraipytais, vardais tiek prisi-eina darbo, jog kur atlikti to-kį darbą būtų galima su puse valandos, tai prisi-eina dirbti per dvi valandas, rankiojant sumaiszytus vardus.

Dabar, dėl sutvarkinimo to-kią kėblumų, iszsiuntinėjome net atspaustus tam tinkamus vardų suraszymui blankietus, ir visgi turėsime kaip nors tą neparankų darbą sudavadyti. *T. Astramskas, S. L. A. sekr.*

Naujai prisiraszė prie Susivienyjimo Liet. Am.

Waterbury, Conn. 11 kuopa.
Vincas Szenerta

Marė Stukniukė
Ona Glaveckienė
Marė Kukaitienė
Urszulė Popikienė
Agota Paplinskiūtė
Barbora Geczionienė
Kazys J. Jesvenskas
Juozas Skalandžiunas
Agnieszka Stacziokienė
Marė Stacziokiūtė
Pranas Szukevyczia
Agota Jaszinskiūtė
Zigmunt Danielis
Jonas Stasiūnas
Julė Avieciūtė
Teofilis Mikulskis
Leonora Plungiūtė
Juozas Jankauskas
Augustas Bugentavyczia
Ona Urbanavycziūtė
Morta Noreikiūtė
Agota Pautieniūtė
Magdė Viltrakiūtė
Matijoszius Ražas
Agnieszka Navickienė
Tamoszius Kaukas
Agota Kaukienė
Alena Czesnevyczienė
Marė Serapiniene
Juozas Tamoszaitis
Bonaventuras Motiejaitis
Elzbieta Samaszkiūtė
Vincas Szioypys
Agota Stoczkiūtė
Union City, Conn. 20 kuopa.
Petras Abromaitis
Vincas Kamaitis
Jurgis Pocevyczius

Elizabeth, N. J., 3 kuopa.
Antanas Pileckas
Petras Rutelionis
Tamoszius Czesnulevyczius
Antanas Petruszkevyczius
Ona Urbienė
Jonas Ciperis
Mikas Poszka
Antanas Sluczka
Jurgis Vilkauckas
Vlad. Zilinskis
Juozas Gražulevyczius
Marė Ambraziene
Jonas Anskaitis
Jonas Bibartas
Petras Germinas
Juozas Piaseckis
Juozas Venckus
Juozas Baltraitis
Juozas Urbanavyczius
Antanas Kazlauckas
Vladas Pukevyczius
Agota Pukevyczienė
Pijuszas Karalevyczius
Jurgis Bieliauckas
Motiejus Bugarauckas
Juozas Jaczius
Urszulė Jaczienė
Feliaksas Pralgauckas

Pranas Svirplis
Marė Matulevyczienė
S. Boston, mass., dr. S. Kazimiero.
Antanas Valionis
Juozas Gesevyczius
Juozas Balandzevyczia
Izidorius Bulauckas
Petras Valentas
Petras Matushevyczius
Plymouth, Pa., dr. Vytauto.
Vincas Suckus
Nauja 56 kuopa Foxcroft, me.
Jonas Tumosa
Andrius Puidokas
Juozas Plauszinis
Jonas Klimavyczia
Kazys Klimavyczia
Julius Kazimierskis
Morta Tumosienė
Petras Petrusziunas
Jonas Petrusziunas
Ona Klimavyczienė
Marė Kazimierskienė
Chicago, Ill. 36 kuopa.
Matijoszius Uoksas
Heronimas Sideravyczia
Petras Bujauckas
Pran. Eismonta
Albinas Jokubka
Jadvyga Kanapeckaitė
Antanas Matuzas
Mikas Tananevyczius
Philadelphia, Pa. 10 kuopa.
Martynas Dapszevyczius
Veronika Unikienė
Jersey City, N. J. 50 kuopa.
Antanas Karpauckas
Valerijonas Ridvinas
Silvestras Bulevyczius
Adomas Stanynas
Pittston, Pa. 7 kuopa.
Juozas Lenkaitis
Antanas Nametkevyczius
Katrė Nametkevyczienė
Ona Czekaitienė
Marė Kaszubienė.
Juozas Samuolis
Worcester, mass. Nauja 57 kuopa.
Simas Gilius
Andrius Zaliackas
Kazys Zemaitis
Vincas Vasiliauckas
Adomas Bublīs
Vincas Ginkus
Andrius Ginkus
Petras Banionis
Spring Valley, Ill. 46 kuopa.
Adomas Brusokas
Alek. Grigaitis
Andrius Szliuzelis
Dominikas Galminas
So. Boston, mass., dr. Vytauto.
Pilypas Szlimas
Hudson ir Maynord, mass.
nauja draugystė S. Juozupo N.58.
Povylas Namarskis
Ignotas Lazauckas

Mikas Rimkus
 Zigm. Lazauckas
 Petras Mielkunas
 Kazys Saputavyčius
 Alek. Noreika
 Juozas Haviczius
 Fr. Baleisziš
 Jonas Bagdanavyčius
 Vincas Bakunas
 Juozas Tamulionis
 Jurgis Namarackas
 Juozas Matusėvyčius
 Hasting, Pa. 25 kuopa.
 Gertruda Žurauckienė
 Marė Žurauckienė
 Andrius Surdoka
 Adomas Maksimas
 Adomas Daubaras
 Stasys Stankevycius
 Kazys Jankauckas
 Brigita Jankauckienė
 Motiejus Daubaras
 Jokubas Daugirdas
 Nashua, N. H. N. 54
 draugystė S. Kazimieriaus.
 Izidorius Gudaitis
 Juozas Treinavyčia
 Juozas Lukoszevyčius
 Julius Jazukeyvyčius
 Aleksandra Grinevyčius
 Jokubas Sedlavycius
 Jonas Lesauckas
 Jonas Klimas
 Ciprijonas Lukoszevyčius
 Jonas Žaliauckas
 Andrius Treinavyčia
 Kazys Miliauckas
 Juozas Zapenas
 Mikas Semsis
 Jonas Uždavinis
 Westville, Ill. 18 kuopa.
 Matijoszius Draugelis
 Marė Mureikienė
 Shenandoah, Pa. 23 kuopa.
 Simas Sakalauckas
 Edwardsville, Pa. 1 kuopa.
 Vincas Babkauckas
 Antanas Makauckas
 Jieva Makauckienė
 Ona Juknevycienė
 Alena Marcinkevycienė
 Teofilė Jasaitienė
 Kazys Kundrackas
 Antanas Pauksztis
 Juozas Dzedolikas
 Ona Jasinskienė
 Ona Bukancziutė
 Meriden, Conn. 49 kuopa.
 Augustas Abiecinas
 Pittsburg, Pa. 40 kuopa.
 Ant. Sztarolis
 Forest City, P. 2 kuopa.
 Rožė Janczaicziutė
 Mahanoy Plane, Pa. 16 kuopa.
 Rožė Muraszkiutė
 Brooklyn, N. Y. 38 kuopa.
 Juozas Tauckas
 Katrė Aniulienė

Franciszka Aniuliutė
 Marė Szukvietienė
 Magdė Szukvieciutė
 Jieva Kraszinskiutė
 Magdė Kundrotienė
 Jonas Viskaczka
 Andrius Kundrota
 Antanas Petruszka
 Zofija Matutienė.
 Passaic, N. J. dr. S. Jurgio N.47.
 Pijuszak Sakatauckas
 Vincas Sakatauckas
 Ona Juksztaitienė
 Lawrence, Mass. dr. S. L.
 Petras Kibildis
 Antanas Žvingilas
 Juozups Paszakarnis
 Ona Baltruszaicziutė
 Jonas Marcinkonis.
 Torrington, Conn. 55 kuopa.
 Cecilija Sidarienė
 Jurgis Bajerezius
 Plymouth, Pa. dr. szv. Juozupo.
 Motiejus Matusėvyčius
 Petronė Krencėvyzienė
 Tamoszius Krencėvyzia
 Tadeuszak Maczionis
 Juozas Žukauckas
 Antanas Jarulionis
 T. Astramskas,
 S. L. A. sekretorius.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos	
36 Wilkes-Barre, Pa.	1,00
7 Pittston, Pa.	4,00
41 Lawrence, Mass.	2,00
43 S. Boston, Mass. Kazm.	80,00
5 Plymouth, Pa.	10,50
38 Cleveland, Ohio.	5,50
29 Westville, Ill.	1,50
3 Elizabeth, N. J.	51,50
17 Brockton, Mass.	1,00
55 Torrington, Conn.	2,00
13 Minersville, Pa.	50
1 Edwardsville, Pa.	33,00
30 Scranton, Pa.	14,00
38 Brooklyn, N. Y.	3,00
53 Plymouth, Pa. Juozup.	24,50
18 Westville, Ill.	1,00
25 New Britain, Conn.	2,50
Buvo \$3,013,06	
Viso \$3,250,56	
Kasier. T. Pauksztis.	

Dideles permamos „Castle Garden'e”.

Yra žinoma visiems, kaip per daugel metų ateivius lupo

visomis pusėmis gerai mums pažįstamoje „keselgarnėje” (Ellis Island), ir rodėsi, jog galo tam nebus niekados. Ateiviai budavo užlaikomi per dienų dienas be jokio reikalo; stumdomi, barami ir keikiami, kaip nežmonės; apgaudinėjami, mainant pinigus; su gądinimais priverziami pirkti valgius, jiems tankiai nereikalingus, už kuriuos, vienog, lupdavo negirdėtai dideles prekes; buvo verziami dirbti kuknioj ir kitose vietose ant salos, be jokios užmokesties; valgis (už kurį laivų kompanijos užmoka po 35c. per dieną nuo galvos) buvo kuonoblogiausias ir ateiviams meste numestas, kaip kokiems gyvuliams; tankiai ateiviai gaudavo per žandą ar per kuprą už nepaklausymą kokio nors urėdininko ar tai kuknios darbininko.

Su ateinancziais atsiimti ateivių, perdėtinių apsiėjimas nebuvo geresnis, kaip su pacziais ateiviais. Tankiai szie ateinantieji buvo stumdyti, lojoti, keikti, o tarpais, gėda pasakyti, ir muszti su lasda. — Teip tai buvo apsieinama su ateiviais ir jų draugais; ir tas viskas darėsi szeszėlyje valnybės, tiesos ir apszvietimo stovylos (Statue of Liberty).

Nors tankiai szie biaurus apsiėjimai buvo perstatomi vietinei vyriausybei, kaip paczių perdėtinių, teip ir paszaliniių ypatų, bet visados likdavo be jokios pasekmės. Jau net ir laikraszcziams buvo nusibodę raszinėti apie tuos biaurumus. Jei nekurie urėdininkai ir iszdriždavo patys sziuos biaurumus praneszti vyriausybei, tai tik užtraukdavo ant savės jos rustybę ir persekiojimą. — Bet buvo tokių urėdininkų, kurie, neziurint ant persekiojimų, be pailsio darbavosi dėl gero ateivių, publikos ir datyrimo teisybės.

1900 metuose buvo užtrauktas tyrinėjimas, kuris parodė, jog szie visi biaurumai, o be

to ir pinigų ėmimas isz urėdininkų pusės, tada labai žydėjo. Labiausiai buvo apkaltintas pagelbininkas kommissioneriaus, Edward F. McSweeney (isz Marlboro, Mass.), vyresnis inspektorius John Lederhilger'is ir 12 kitų menkesnių urėdininkų. Einant sziam tyrinėjimui, pasirodė, jog įtekmė Edwardo F. McSweeney'io dāsiekė labai toli, net ir į patį Washingtoną, ir dėl tos priezasties tik apie 12 menkesnių buvo iszmesta, o kuonodidziausi kaltininkai, kaip Edward F. McSweeney, Thomas Fitchie, John Lederhilger ir Albert Wank, buvo palikti savo vietose ant tolesnės emigrantų nelaimės. Dyvai, — vėliaus ir jų algos tapo pakeltos!

Thomas Fitchie (Commissioner) buvo palengvo budo ir menko supratimo ir suvisai nieko neiszmanantis apie vedimą tokio didelio instituto, kaip Ellis Island. Jisai retai kada zinodavo apie savo reikalus ir užduotį, viską atiduodavo ant rankų savo pagelbininkui McSweeney'ui ir Lederhilger'ui, kurie per savo vyresniojo kvailumą drąsiai su savo draugais naudodavosi isz pavargusių ir nuskurdusių ateivių, ir visai persekioldavo urėdininkus, ar danczius biaurius jų planus. Bet tie geriejie urėdininkai turėjo užtarėją Washington'e, ypatoje vyriausio kommissioner'io Terence V. Powderly, kuris visados darbavosi dėl gero emigrantų ir publikos; jisai tai įkvėpė drąsumą ir stiprybę į kovą sziems geriems urėdininkams, nors tuo užtraukė ant savės didelę rustybę McSweeney'io ir jo draugų.

McSweeney, Lederhilger'is ir jų draugai, apsilikę po tyrinėjimo, dar labiaus įsidrāsino, nes jie mislyjo, jog buvo apsilikę tenai ant amžių. — Jie dabar darbavosi su daug didesniu drąsumu, persekioldami jiems nepatinkanczius urėdi-

ninkus ir visomis pusėmis naudodamiesi iš emigrantų. Net jau vizitatoriai tarpais gėdino McSweeney už daleidimą skriaudų ir tokių biaurių apsiėjimų su ateiviais. Tada McSweeney juokdamasis jiems atsakydavo: „Tie žmonės nėra teip augę, kaip mes, — jie savo gyvastyje nematė gerinio gyvenimo, kaip ant Ellis Island“ (!). Szitas pats McSweeney tankiai per „New Yorker Staats-Zeitung“ garsinosi apie savo gerumą svetimtaucziams, sakydamas, jog viskas blogas paėjo nuo Terence V. Powderly. Bet tas ne teip pasirodė vėliaus. — Yra gėda, jog toks laikrasztis, kaip New Yorker Staats-Zeitung“ užsiėmė publikavojimu svetimtaucziams tokių neteisybių, ir tik už tai, jog jam McSweeney pavelyjo laikyti ant Ellis Island reporterį, kuris apraszinėtų naujienas apie ateivius. Turbut, lik sziai dieniai tas laikrasztis liekasi organu szių pavarytų veidmainių.

Bet ant nelaimės McSweeney ir draugams, pacziam jų szelmystų karsztume, pastojo prezidentu energiszkas Theodore Roosevelt, kursai, apsipazindams su kas viena savo darbo szaka ir norėdams vesti savo administraciją kuonoteisingiausiais ir naudingiausiais keliais dėl publikos, tuojau dagirdo ir apie Ellis Island. Ir idant nepadaryti klaidų, viską isztyrinėjo per savo ypatingai isztikimus vyrus, ir atradęs teisybę visam jos baisume, tuojau apreiszkę norą praszalinti visus netinkanczius „Castle Garden'o“ valdininkus, nuo vyriausio lik menkiausio. Bet su szios dienos visokioms politikiszkomis įtekmėmis, buvo sunku teip staigiai gauti gerus virszininkus.!

New Yorko Commissioneriaus alga yra tokia menka, jog nė viens nenorėjo tą vietą su tiek daug darbo ant rankų užimti. Politikieriai ir men-

ka mokestis užvilkino truputį reikalingas permainas, bet prezidento noras išszipildė, kada viens iš New Yorko garsingų advokatų, William Williams, apsiėmė eiti ant vietos Thomas'o Fitchie's.

Mr. Williams, kaip ir prez. Roosevelt, teiposgi pats sav norėjo viską isztyrinėti, ir per ilgą laiką jo darbų ir siekių nieks nesuprato, pakol jisai neisztiesė savo dalgį ir pradėjo kirsti usnes iš daržo. — McSweeney iszėjo pirmiausiai, paskui jį jo draugai kontraktoriai: Emil Schwab & Co. (valgių), Frank Scully & Co. (pinigų mainytojai), Barney Biglin (expresmonai). Ir daugel kitų emigrantų lupikų iszvijo. Pabaigęs su didžiausiais, atkreipė savo akis ir ant urėdininkų. John Lederhilger pirmas gavo vakaciją, iš kurios jau nepargrįsz. Ir teip, matomai, varys lik pacziam galui, pakol neiszvalys visą Ellis Island'ą. Politikiszka įtekmė jokiū budu negalės iszgelbėti tų skriaudikų.

Mr. Williams, užėmęs vietą, prilipino prisakymus po visą kastlegarnę, jog kiekviens, blogai apsieinantis su ateiviais, bus iszkart praszalintas nuo Ellis Island; iksziol jau keletas praszalinta. Daugel kitų prisakymų emigrantų ir publikos naudai buvo iszleista, ir visi tapo iszpildyti. Dabar ne emigrantai ir publika paskirti urėdininkams, bet urėdininkai pavesti emigrantų ir publikos naudai. Už savo pagelbininką Mr. Williams turi labai teisingą ir simpatiszką vyrą Joseph Murray; už savo isztikimą ir vyresnįjį inspektorių turi Allan Robinson, už advokatą Edward Van Ingen (vietoj Dr. Ullo).

Visi keturi labai interesuojasi ateivių ir publikos gerove, ir kas tik pas juos atsilanko su reikalais, visad dziaugiasi geru priėmimu. Ir acziū jų darbui, prapuolė visi lupikai,

keikikai, muszikai, riksmi ir skundai. Viskas eina kuoszelvniausiai; sistema visur ir palaidumo niekur. Sziamė mes turime buti dėkingi naujiems perdetiniams, o teipgi prez. Roosevelto apsukrumui ir energijai.

Commissioneris Williams pasirupino palengvinti įleidimą serganczių „Trachoma“ (akių liga): jei szeimynoje tik vaikai serga, tai daleidzia jiems gydytis ligonbutyje ant Ellis Island, o nesugražina visos szeimynos, kaip budavo pirmiaus. Comm. Williams moka kelias kalbas ir patsai atranda ateivių norus ir reikalus.

Žinantis New Yorkietis.

Yvairios žinios.

Vokietijos universitetai. Visuose vokiszkuose univ., kurių yra iš viso 21, mokinas 899 moterų, kaip liuosos klausytojos (Hoererinnen): mat, akademiszkoji valdzia Vokietijoje nepripazįsta moterims tiesos įsimatrikuliuoti, kaip vyriszkos lyties studentams. Pagal studentų skaitlių szitam pusiaumetyj, universitetai eina sziteip: Berlynas 5676, Muenchen 4430, Leipzig 3608, Bonn 2408, Freiburg 1861, Breslau 1827, Halle 1727, Heidelberg 1640, Tuebingen 1496, Goettingen 1371, Marburg 1362, Wuerzburg 1198, Kiel 1156, Strassburg 1132, Giessen 1016, Erlangen 1004, Karaliauczius (Koenigsberg) 968, Muenster 877, Greifswald 825, Jena 755 ir Rostock 551. Tai gi iš viso 36,890 — daugiaus, negu pralinkusiam pusiaumetyje ant 1338. Pagal mokslo skyrius, studentai skaitosi sziteip: tiesos mokslus eina 10,926 studentai, vaistininkystės 6729, philologų ir istorikų 6222, matematikos ir gamtos mokslus eina 5555, evangeliszkų teologų 2251, o katalikiszkų 1644, apatiekorystės 1092, valstijos mokslų ir girininkystės mokinas 940, laukininkystės 901, į dantistus eina 424 ir į gyvulių vaistytojus (veterinorius) 176.

Moters Vokietijos universitetuose. Kaip paduoda „Frankfurter Zeitung“, pereitą pusiaumetį (1902 m.) vokiszkuose universitetuose mokinosi, kaip klausytojos, 899 moters; užpereitam pusiaumetyj (antroje pusėje 1901 m.) buta daugiaus — 1262. Paskutiniam semestre (pusiaumetyj) moters buvo paskirstytos po universitetus sziteip: Berlynas 370, Bonn 84, Heidelberg 70 (iš jų 16 buvo immatrikuliutos), Breslau 65, Leipzig 53, Freiburg 43 (tarp tų 18 immatrikuliuotų), Goettingen 38, Karaliauczius 36, Strassburg 29, Halle 28, Muenchen 22, Wuerzburg 19, Kiel 10, Giessen 9, Jena 9, Erlangen 8, Marburg 4, Tuebingen 2. Iš Greifswald'o, Muenster'io ir Rostock'o universitetų žinių nepaduota.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo brolių: Jono ir Petro Brazauckų; paeina išz kaimo Miklaszuvkos, par. Puncko, pav. ir gub. Suvalkų. Abudu iszkeliavo Amerikon priesz 6 metus, gyveno Shenandoah, Pa. Dabar nežinau kur; todėl meldziū ar jie patys, ar geri tautiecziai praneszkit man ant žemiaus padėto antraszo, nes turiu pas juos svarbų reikalą. Mr. A. Brazauckas, No 5 Queens Buildings Gosset str. Bethnal green E. London, England.

Pajiekau savo sunaus, Antano Szidlausko; paeina išz Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko valsčiaus, Girėzių sodos; pirm asztuonių metų buvo Chicago, o paskui iszvažiavo į Scranton, Pa. Ar jis pats ar kas kitas teiksisi duoti žinią po sziuo adresu: Mr. August Szidlovski, Kewanee, Ill. Bx 1150. Kas, perskaitęs szitą pasakys mano sunui arba atleis ano adresą, tam asz atlygisiū penkiais doleriais; jisai nemoka skaityti, tai pats rasti szito pajieszkojimo negali.

A. Szidlauskas.

Psykologija.

(Žiur. 31 num.)

Kilantieji sujungtiniai įspūdžiai nevisada esti tos pačios prasmės, arba, geriaus sakant, ne iš vienodo pajautimų šaltinio. Iš tiesų, aiškiausi ir tvirčiausi sujungimai tankiausiai nusidūda tarp įspūdžių, paeinančių nuo skirtingų pajautimų.

Visokis mokslas ir patyrimas yra pavysdžiu sujungimo įstatymo. Paveikslan, mokinantės istorijos arba geografinijos, daug remiasi ant sujungimo laiko ir vietos, idant atmintų tam tikrus nusidavimus.

Mokinant vaikus, turime kiekvieną naują daigtą perstatyti, sujungiant su kitais — aiškiai ir gerai suprantamais: tada vaikas atsimis viską. Daleidžiant, norint parodyti saulės atstumą nuo žemės, galima paklausti: „ką darytum, kad kas nuo saulutės paleistų į tavę armotos šuvių?“ — „Atsitraukčiau“. — „Nereikia prasiitraukti: gali sav ramiai miegoti ir laukti, iki sulauksi mano senumo; tik kada pradės artintis prie tavęs šuvis, tada paszok į szalį. Tai matai iš to, kaip toli nuo mūsų saulutė!“

Gal balsiniai sujungimai arba užvardžiai, ar tai daigtų, žmonių arba vietų, yra veikliausi faktoriai (veikėjai) atgaivinime pajautimo įspūdžių. Ištiesų svarbiausiu budu susijungia žodžiai: įspūdžius paprastai atmename iš užvardijimo.

Vienog, sudraugavimas, idant butų svarbus, turi būti gerai išskirtas; svarbiausi įspūdžiai turi būti pažymėti pirmame mūsų patyrimo, teip kad vien jie atsikartotų kuoaizkiausiai. Protiszka tvirtybė apsireiszkia tame, kad surinkus yra tasias sujungtines idejas, kurios svarbiausios siekiui ir darbui; geidžiant, jos

PAGIEŽA.

Lenkiškai parašė *Brolis.*

Lietuviškai vertė *V.K. (Vincas Kudirka).*

(Tąsa.)

— Jonuk, veskis Jackutį! — kreipėsi užveidas prie vyresniojo sunaus, stovinčio atdarose duryse.

Jonukas pribėgo ir nusitempė brolių už rankovės; Dabravyčius, glostydamas vaiką, palengva jį stumė.

— Siauskite sav— aš tuoj ateisiu; turiu tik truputį pasikalbėti, — sakė drebančiu iš nekantrumo balsu, uždarydamas duris.

Atsigrižo, mostelėjo valsčioniui, o tam priartinus, pasirodė, kam reikalingos Dabravyčiui iltys ir apvalios akys: vienoje akymirkoje veidas persimainė į žvėrišką; kieta ranka nežinomis suėmė kančiaus kotą.

— Tegul bus pagarbintas Je.... — pradėjo valsčionis, bet užveidas pertraukė:

— Ant amžių — šunie! — ant amžių... Tai jums, latrai, vuogas valgyti!... nedirbti...

— Galingas pone! — žinoma, boba: trumpas protas — piovė šalia dirvono, o čia žemvuogės... pasiskynė...

— Pasiskynė, — latrai! Į baudžiąvą einate vuogų valgyti — supranti, šunie! *atidirbsi* dešimts dienų — supranti?...

— Galingas pone! boba guli, kaip strampas... ir baudžiąvą bus sunku atlikti... — šnabždėjo žmogelis.

Bet kol pabaigė, kančius sušvilpė ore, girdeči buvo kirčiai be atgarsio — žmogelis sudejavo... ir toje—pat valandoje už lango garsiai pravirko Jackutis. Dabravyčius sukando dantis ir nuleido ranką.

— Lauk, šunie, su savo štaugimu! — sumurmėjo: — atidirbsi dešimts dienų — atmint!

Žmogus nusivilko. Užveidas užsikišo už juostos kančių, o kada atidarė duris, veidas buvo ramus, — rodos niekur—nieko.

— Eikite šę, vaikai! — sušuko švelniai, o jiems atėjus, pagriebė Jackutį ant rankų, glostė, glamonėjo ir žadino.

Tigras, belešdamas su savo vaikais, tampa jautrum ir glamoningu: slenka, murma, slepia nagus, o mažiems bekremtant jam ausis, atsargiai rodo baises iltis ir rodydamas kantantumą, plaka vuodega žemę; bet tegul tik nabaigė stirna tuotarpu prisiartina prie gulyklos: iltys sugrieš, sužaiuos apvali akis — vienas šuolis ir auka papludus kraujuose... Ponas Dabravyčius buvo tigras.

Ant rytojaus, nedėlios dieną, mažas susi-

kuprinęs senukas stovėjo prieš kleboniją, pasirėmęs ant lasdos.

Štai ir pats klebonas.

— Dėlko neini į vidų, Vincai? kas girdeči?

Senukas atsizvelgė ir atsiduso.

— Liudnos naujienos! Juo tolyn, juo biauryn; kol dar gyveno — Dieve duok dangų — akamonienė, tai ir šėip ir teip atsitikdavo, budavo kartais ir permaldaus už kokį; o dabar nieko nebus, visus užkaneveiks.

— Ar vėl kas atsitiko?

— Jonienė miršta. Buvo vakar baudžiovoje, piauja ant dirvono, o čia žemvuogės... moteriškai pasinorėjo ir nuskynė porą. Bet nelaimės buta — užtėmyjo! Kaip riktels: o tu, kirmėle! tai tav laiką trukdyti, vuogų tav! Ir sukulė, kaip nesutvėrimą. Vakare ir Jonas gavo... Toki namai buvo geri; nuskriaudė, nuplėšė... ir į kapus suvarys...

Klebonas atsiduso.

— Po mišių važiuosiu; reikia išspaviedoti žmoną.

— Ką reikia, tai reikia... Nemažai žmogus nusidedi per tą Erodą. Štai ir aš pats kartais poteriauju ir pamislyju: atleisk, Pone Dieve, vienog, kad jį pašauktum, nieko nekenktų...

Klebonas pertraukė.

— Ne mūsų dalykas sudyti; galime melsiti Dievą apie atgrizimą Dievop nusidėjėlių, o piktžodžiauti nepridera. Kristus už mus nusidėjusius daugiau kentėjo.

— Šventa teisybė!... O nuo pono nėra žinios?

Kunigas apsiniaukė.

— Et, pienburnis!... kol jam Dabravyčius siunčia pinigų, tai tupės užrubežyje; rašiau, — atsakė, kad kišuosi ne į savo dalykus. Žinoma, pienburnis...

Žmogus nuleido galvą.

Tą dieną ant pamokslo klebonas buvo ne kaip paprastai kitais sykais. Kalbant apie mažutėlius, apie nuskriaustus, jo balsas drebėjo iš susigraudinimo; o kaip ėmė sakyti apie kietą sąžinę, apie šio gyvenimo baudą ir amžinąją, kiekvienas žodis, lyg perkunas krito. Jaunos šlekteliutės iš apygardos garsiai verkė, o Dabravyčius mušėsi į krutinę, kad net aidas ejo per bažnyčią; bet kančiaus iš užjuosčio neištraukė.

II.

Buvo jau pavasaris. Iš gilies Lietuvos koja už kojos vilkosi į Rygą keturiosdešimtys vežimų su sėmenimis. Pirmame, kurį lengvai traukė geras arklys, sėdėjo tylus, nesijudinąs, didelis žmogus, Motiejus Keršis; kitame jo ber-

nas Vincukas.

Šalia trečio, į kurį buvo užkinkyta liesa kumelpalaikė, ėjo kud-as, augštas senukas, Anupras Minkelis. Pailgas veidas, malonios akys ir balti, kaip pienas, plaukai traukė prie jo kiekvieno praėinančio akis; o kad senelis, nušimdamas kepurę, pavartaunai sveikino Kristaus vardu, puikiausias didžiunas, tuščiausias vėjavaikis, lenkdami galvas, atsakydavo: „ant amžių amžinųjų — amen“ ir žingeidžiai atsiziu-rėdavo atgal.

Ant ketvirto vežimo žemas, jaunas žmogus, juodai ir tankiai apžėlęs; iš akių buvo matyti nepaprastas stangumas, o platus pečiai ir didelės raumenuotos rankos liudyjo, kad nulaus pasagą, kaip balaną. Teip ir buvo tikrai... Tai Mikas Daugelis.

Ant penkto važiavo Jurgis Vislavas; krus-tus, gerutis, nė valandėlės negalėjo ramiai pasėdėti, nuolat ginčijosi, pliaunyjo, ir tikrai tada nesišaipė iš kito, kada giedojo.

Arkliai pailsę, eidami per visą naktį, vilkosi pamaži, keleiviai tylėjo, arba snaudė. Štai Vislavas pratrėnė akis ir sušuko:

— Tamista, Anuprai, laikas butų ir už-giedoti, užtekės tuoj saulė...

— Miegojote visi, nenorėjau budinti — atrėmė senukas, paskui persizegnojo ir užvedė.
„Kada aušra šviesi teka“.

Pavartauna skambi gaida pakilo į dangų. Vienas latvys, pravažiuodamas tuotarpu, nusi-stebėjęs sulaikė arkli, nes jam rodėsi, kad bal-sas plaukia ne nuo žemės į debesius, tik iš de-besių ant žemės; čia Daugelis, nušokęs nuo ve-žimo, kaip riktels:

„Šaukia gaivalas kiekvienas“.

Latvys sudrebėjo.

— Atleisk, Viešpatie! — pamislyjo: — tai rėkia, lyg bulius pavasaryje...

Tuoj ir kiti nušoko nuo vežimų ir prisidė-jo prie pirmųjų: maldinga giesmė pripildė visą apielinę. Latvys tik tada pasijudino, kaip paskutiniai žodžiai nutilo.

— Tai dar giesmininkai, — sušnabzdėjo: — kaip gyvas niekad to negirdėjau.

Latvys neklydo. Damėnų parapijos kle-bonas, iš kur buvo keleiviai, nuo trisdešimts metų, važinėdamas po kaimus, rinko vaikus su geru balsu, o kaip atrado, mokino juos skai-tyti ir giedoti; tai-gi į Damėnų bažnyčią atva-žiuodavo net ponai iš kitų parapijų paklaustyti „brostvininkų“ giedojimo. — Visas surinkimas buvo geras, bet tokių balsų, kaip Minkelio ir Daugelio, tai jau visame sviete nerastum. Tei-sybė. Anupras jau buvo pasenėjęs, jau ne tas, ką kitąsyk, bet ir šiandien nė viens iš jaunųjų su juo nesusilygino.

Tarp važiuojančių į Rygą buvo dvylika gerų giesmininkų, kiti teip-gi nedarkė — ne dyvai, kad latvys teip nusistebėjo.

Giesmei pasibaigus, Vincukas, atsigręžęs į Minkelį tarė:

— Aš paėjėsiu, o tamista sėsk ant mano vežimo: tokiam arkliui ir dar plentu, tai ką jam!...

Ištikro, Keršio arkliai iš visos eilios buvo geriausi.

Senukui atsisėdus, vaikinai traukė:

— Pernai buvau Paliepių parapijoje; tę ne teip, kaip pas mus! Kas jau aš per giesmi-ninkas!... O tę, pasitaikius šermenims, visi stebėjosi, kad giedu, kaip vargamistra.

Senis tylėjo.

— Ar žinai, tamista, giedant psalmes, at-sitiko viena, ką prasideda nuo: „apgynėjau vargstančių, Dieve maloningas“; noriu pradėti, o senas brostvininkas sako: negiedok šitos psal-mės, nepritinka. Klausiu, dėlko nepritinka? Tada jis ėmė aiškinti, buk tą psalmę pats Šven-tasis Tėvas užgynęs. Ar teisybė?

— Jeigu Šventasis Tevas butų užgynęs, tai ir kantičkose netalpintų; tai jau neteisybė! O kad netinka giedoti jeib kam, tai tiesa.

— O dėlko netinka?

— Mat, Dovydas, kada tapo nuskriaustas Saulio, neįstengdamas prieš jį kitokiu budu, po tris kartus užgiedojo šitą psalmę. Tada Die-vas tarė: „Dovyde, nubausiu Saulių, kaip užsi-pelnęs yra, bet niekad nešauk mano keršto, nes jeigu Saulius neturėtų tiek kalčių, kiek yra žvaigždžių ant dangaus, mano rustybę pakreip-čiau ant tavęs“.

Senukas nutilo, o Vislavas, atsikreipdamas į vaikiną, tarė juokingai:

— Tai, jeigu nepaikini merginų, nieko neapgavai, kas nedėlia eini į bažnyčią, o į kar-čiamą retai ir be blogos mislies, tai kaip tav gaspadorius surėš viržiu, užgiedok: „Apgynė-jau vargstančių“, tada jis taps bernu, o tu gas-padorium, ir galėsi jį pliekti vytiniu, kiek tik telpa.

Daugelis rusčiai sumurmėjo:

— Tamista, nesijuok iš tokių daigtų! Vin-cukas supranta, kad tamista tyčiojiesi, o koks paikius galėtų užgiedoti, dingti.

Minkelis atsišaukė teip-gi:

— Jurgi, su Dievu juokų nėra... tai ne brolis.

Vislavas, jau nejuokaudamas, tarė:

— Tik aš be jokios piktos mislies zauny-jau; Vincukas pats moka skaityti ir supranta, ką reiškia tokia psalmė: jeigu šventam ir kara-liui Dievas užgynė giedoti, tai kas-gi iš mūsų nusidėjusių išdrįstų...

(Toliaus bus).

kyla tvirtai ir aiskiai. Silpni protai žymus išz mechanizsko budo veikimo, o ne išz asa-bizsko samprotavimo; išzsirinkimas išz paduotų išzpuđzių nekaip atliekamas; tokiam išz-rodos visi išzpuđziai vienodos vertybės ir tokia ypata yra maszina, malanti visus origi-nalizskai apturėtus išzpuđzius, nelyginant kaip grafonas at-kartoja priimtą išzpuđį. Toje eilėje skaitomi ir apkalbėtojai, kurie nepamirszta menkiausio nusidavimo, teipgi bobutės su vaistais visokiems prietikiams, kurios išzpasakos, kaip tas vaistas tinka tam ir tam, po tokių ir tokių prietikių, nieko neužmirszdamos.

Toki paveikslai parodo, kad reikia mums pasirinkti svarbiausią medegą, kurią omenyje palaikysime. Tobulas samprotautojas gražiai atskirs savo išzpuđzius; gabi mokintoja priduos svarbą nekurioms mo-kinimo dalims, pasirinkdama tamtikras sujungtines, kurios lengviaus pataikys išztobulinti mokintinį išzmaniausiu budu ir su mažiausiu išzaiķvojimu protiszķų pajiegu.

Sujungimo spartumas gali-ma geriausiai patėmyti skai-tant: truputį pabandzius, ga-lėsi paminėti mažiausiai 500 literų į porą valandėlių išz spaudinto lakszto. Tą darant, sujungiamo tamtikrus balso ir matymo išzpuđzius. Prote į-vyksta į sekundą nemažiaus, kaip keturios skirtos sujungi-mo veikmės.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Isz visur.

Arabai-bedujinai (vakari-nėje Azijoje ir sziaurinėje Af-rikoje) labai retai tegauna gal-vos skaudėjimą; rasi, dėlto, kad jie labai mažai valgo; 6 ar 7 daktylio vaisiai, pamir-kinti išztarpiutam svieste, su mažu žiupsniu paprastų miltų arba trimis ar keturiais szauķ-sztiais virintų ryžių (kornų) — užtenka žmogui ant visos die-nos.

Reikalingas mokintojas mokinti lietuvius vakarinėje miesto mokslainėje lietuvis, kuris galėtų buti atsakantis ir kad galėtų išduoti egzaminą mokslainių komisijai — tegul atsiszaukia.

Lithanian Citizen Association,
Box 43 So Boston, Mass.

Apgarsinimas.

Kas pasiskubys prisiųsti savo adresą, gaus dykai gražių popierių gromatomis raszyti 6 gantunkų ir katalogą. Tik reikia ant prisiuntimo kasztų atsiųsti 10 centų ant szito adreso:

George J. Baronas,
1002 S. 2-nd str.
Philadelphia, Pa.

Popieriai dykai!

Turiu popierių su gražiomis kvietkomis ir su gražiais apskaitymais ir su paveikslais. Parsiduoda visai pigiai. Kas prisiųs 15 ct. paczto markėmis, gaus tuziną popierių su kon-

vertais; už dolerį 8 tuzinai. Agentai gerus pinigus daro. Adresas: K. Misiunas,
P. O. Box 551
Pittsburg, Pa.

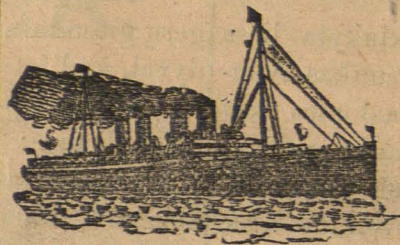
Gražus pasiskaitymas!

Yra iszėjus atskiriamis knygutėmis Marijos Radzevyčziutės apysaka „Žemių dul-kės“ su tos garsingos rasztininkės paveikslu. Velyjam savo skaitytojams apsipazinti su ta ja apysaka, kuri perstato žmonių gyvenimą ir tautiszka padumą Lietuvoje. Gaunama „Vienybės“ iszleistuvėje už 50 centų. Skaitymo yra 226 puslapiai.

Kas prisius 50 centų,

aplaikys tuzina popieru gromatomis raszyti su paveikslėis, ir padarysime rankspaudį (pečėtis) su tavo vardu pravarde ir adresu, priegtam ir atramento paduszkuotė dėl rankspaudziu.

W. J. PETKON, Box 399
Brockton, Mass.

i Telephonas 26-5 So Boston

F. J. K. Mockevicz,

145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS.

Parduodu latvakortas ant visokių linijų ir siunczių pinigus į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus rasztis) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainu visokius pinigus ant amerikonziskų ir t. t. Darau apeergėjimus nuo ngnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiasi prie manęs, o az jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o buelite užganėdinti.

CZIA VIENYBEJE TALPI-
NAME HON. WILLIAM CONNELL
LACKAWANNOS PAVIETO ANTRU
KART ISZRENKAMO ANT CONG-
RESMAN—SEKANTIS YRA AP-
RASZYMAS JO GYVENIMO.

Nėra kandidato kuris praszytu balso ukėsu Lakawannos Counto ateinancziuose rinkimuose, kuris butu užsitarnavęs daugiau už Hon. William Connell. Mr. Connell reprezentavo Lakawannos distriktą kongrese per 6 pereitus metus ir jis yra padaręs daugiau dėl žmonių szio kanto, kaip kiti visi kongresmanai yra padarę. Jo kandidatura tikimasi taps priimta dėl to, kad jis pats buvo darbininkas per ilgus metus. Jis pradėjo nuo dreiveriavimo ir per jo storonę ir apsukrumą kilo vis augsztytyn; dabar yra vienas isz vadovų stėto ir ukėsas, kurs duoda tukstancziam vyrų ir vaikų darbą. Nuo anglių iki tautiszkių tiesų darytojo perstato jo kiltumas. Teip dalykam stovint jo augsztas užsiemimas kupczystės ir politikos sviete Mr. Connell neužmirszta perleistas sunkes dienas aplink mainas. Jis yra tas pats žmogus dėl žmonių kaip buvo tada, ir jam vistiek kaip biednas žmogus butų kurs atsiszaukia prie jo pagelbos, jis visados iszklauso.

Per daugelį metų jis buvo vadovu žiemrytinės Pennsilvanijos ir padarė daug gero.

Hon. William Connell atkeliavo in anglių apielinkę isz Kanados dar vaiku budams ir gavo užsiemimą kaipo dreiverys mainose Hazletone. Jojo tėvai buvo biedni ir jiems buvo reikalinga vaiko pagelba. Jis mokinosi vakarais ir rinko pinigų ir į trumpą laiką gavo vietą kaipo superintendentas. Vėliaus jis nukeliavo į Scrantoną ir dirbo apie mainas tame mieste per keletą metų. Jis tada atidarė mainas savo locnas ir į trumpą laiką davė darbą dėl kelių szimtu vyrų ir vaikų.

Laimė pasiekė kad isz dreiverio sziantdien yra augszciause stovintis ukėsas Scrantone. Jis turi susiriszimą su daugeliu fabriky Scrantone ir moka paskirtą algą, už ka neturėjo jokių ergelių su savo darbinukais. Jis yra vienas isz prielankiausiu szitame stete ir niekad nebuvo kureziu ant szauksmo naszliu ir siratų.

Congressman Connells buvo nuoszalei nuo republikonų partijos. Iki meto 1896 jis nereikalavo jokio affice. Tuose metuose vadovai tos partijos ir szimtai žmonių, kurie dirbo dėl jo fabrikuose, praszė jo, kad eitu ant kongreso ir jis apsieme. Jis tapo iszrinktas sudaugu mu balsų. Hon. William Connell yra tokis žmogus kurį nori prekikas darbininkai kad jis butu kongrese.

Jis dirbo mainose 20 metų ir žino sunkius darbus mainų, ir tiesas kurios iszėjo ant jo gero. Balsuotojei Lackawannos pavieto pažįsta tą žmogų, kur pradėjo gyvenimą kaipo biednas vaikas dreiveriauno mulą mainose o dabar yra unaravas žmogus. Jis yra geras citizen, ir draugas žmonių, kurie pelnosi biednai sav kasnj duonos. Balsuoki už William Connell ir turesi žmogų kurs užtars atsargei reikalus.

Hon. Samuel W. Pennypacker candidatas ant Gubernatoriaus.

Samuel W. Pennypacker yra istorikas ir tyrinėtojes senoviszkių daiktų ir vienas iszgeriause stovinczių.

Jis buvo paskirtas in vietą sudzios Mitchell metuose 1889 tuose pacziuose metuose tapo aprinktas ant 10 metų į vietinį courtą Philadelphia, Pa. ir antru kartu iszrinktas 1899.

Sudže Pennypacker atkelevo isz revoliucionieriszkių stėtu.

Jis gimes mieste Phonixville 1843 ir užaugus tarnavo emigrantų pulke 1862 metuose.

Jis buvo graduated nuo tiesu departamento universiteto Pennsilvanijos ir pripažytas pirmsėdziu tiesu akademijos 1886 ir per jo pasidarbavimą daugelis naudingų tiesų tapo priimta

Jis pripažytas daktaru tiesų mokslainiu Franklin ir Manball institutus.

Jis buvo ilgus laikus sąnariu istoriszkos draugystės Pennsilvanijos ir jo istoriszki darbai iszsiplatine kaipo „Penna Dutel“ ir yra su pasigėrėjimu ir džiaugsmu visur pasiplatine kaip istorije keyston state.

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, isz Philadelphia, Pa. Ant liuitenento gubernatoriaus William M. Brawn isz Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių reikalų Isaac B. Brawn isz Eria Connty, Pa.

Tai yra žmonės, kurie tikisi buti iszrinkti isz republikonų pusės.

Iki ateinanczių balsavimų pasirupinkite pažyti kad Novemberio mėnesį žinotumete ko laikytis.

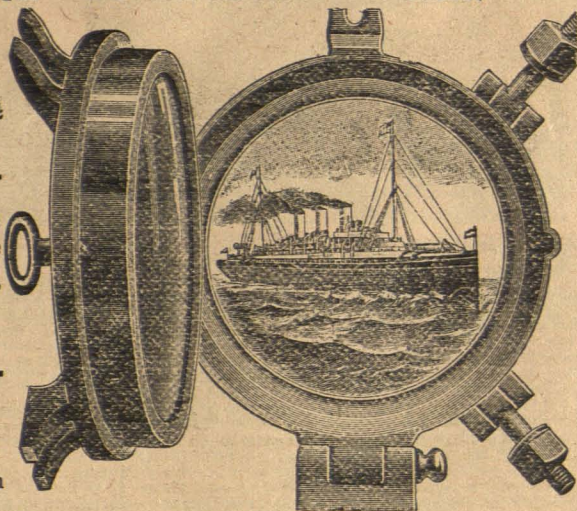
Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES

isz Ameriko į Europa ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverpo, Havre Liverpool, Neapol ir t. t.

Parduoda Tikietus visais gelžkeliais

į visus miestus visam sviete.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAJ.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.

100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 50 Public Square, PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasios aptiekoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvepentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakančiausiai.

kampas Main & Eno str. PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

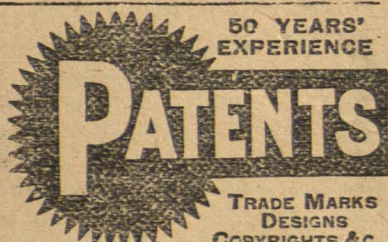
Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

HOTELIS

K. Strzeleckio, 276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluceio, puikiai kvepiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirist skambinant ant forte-pijano puikias melodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Žmiejcznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nuelkie in sztorą, pas savo tautietį ir parelka lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvina tau koźname karte.

Jeigu sergi ant: Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigelbės koźname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, pripuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda.

Aptiekorius Dēdė Groblevskis jau dėl koźno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekorių tarp mūsų tautos czlonaj Amerikoje. Teipogi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir ženklina daugiau kaip 10 daktarų, nežine pagalboj eusirgusios žmonijos Dėltoje jeigu kada jus Dievas teiktus delpstėt kokia liga, tai tuojaus nusiduokite ani rodos pas jį.

Adresas:
ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Darbas

suvienytai dėl slobumo kuno ir viso Gyvumo speku.

Dėlto yra reikalingas sustiprinimui muskulų ir pailginimo stiprumo darbe.

Severa's Stomach Bitters

Atlieka szita per sutrovėjimą maisito, sujautrinimą skilvio sulaikymą sukietėjimo vidurių, pastiprinimą nervų, czystijimą ir padauginimą kraujo. Nėra geresnės gyduolės nuo vidurių.

Preke 50c. ir 1.00 dol.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plauczių, inkstu, pilvo, galyvos skaudėjimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, vezį, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyzių ir tt. Praszalini gumba, gydau gimdyimo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagalba geriausių elektriszku prietaisui.

Ilytiszku daliu ligas

iszgydau per ketelė dieni. kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semons begima, žaizdas gerklej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lytzių nusilpneįima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **gyventiųjų Pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszku.** Gyvsidabrio nevarioju. Nuodugnis iszgeraminavimas ligonio ir jo iszgydymas— tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabizškai atsilankyti, gali parasyti laiszka; butinai reikalaujame paciento insitkeįjimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Tiktai 25 centai

Kas prisius 25 c. paczto markemis, ap laikys tuzina puikiu poperiu gromatomas raszitie, su puikiom kvietkom, apskaitimais ir pavinczevonem. Už \$1.00 ap laikys 5 tuzinus virsz minetu poperiu.

Adresuokit teip:

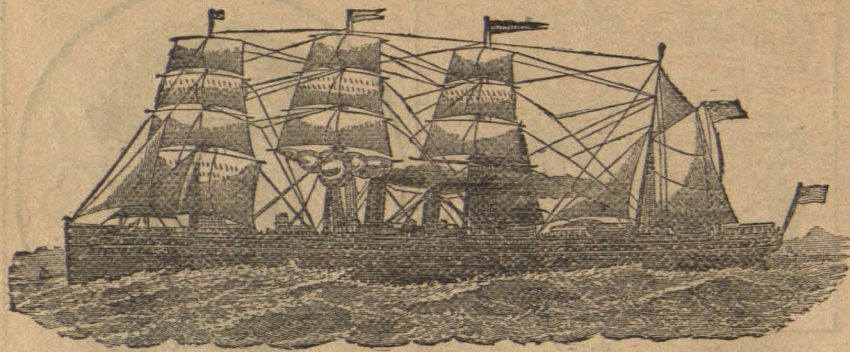
W. Kudaranėkas.

70 W. 5 str. o. Boston, Mass.

ADRESAI

CENTRALISZKU VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS
Prezidentas — V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Dgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želvienė
1 Church st. Ply mouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerių linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siunczių pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuoczių pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire—insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, dėgtiną ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszečius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviskoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sude-ta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorinukų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorinika mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszioms ligoms, kada Kazuno Gumbo—Kura netik ka apmalszius liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo—Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo—Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgus srgjimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuck:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Lietuviszki kriaučiai!

Siuvame steliuotus siutus, czysti-nam ir prosinam visokias drapanas; užlaikom konogeriausius tavorus vi-sai už pigią prekę; siutų prekę nuo \$7.50 iki \$25.00, kelinės nuo \$2.25 iki \$9.00. Atėjęs kiekvienas mūsų tautietis galės atrasti visokio sky-riaus materijų naujausių madų, teip, kaip didžiausiam sztore ant Market gatvės.

Prilaikom materijų apie 950 viso-kių skyrių; mes iszradom tas vietas, kur galima konopigiausiai nupirkti tavorus, teip, kaip ir svetimtaucziai, dėlto-gi mes galime patarnauti už pigiausią prekę dėl savo tautiečių, kurie pas mus apsilankys, bus isz to kiekvienas užganėdintas. Nepamirsz-kite szito adreso:

J. Poszka ir J. Gusauckas,
1323 S. 4-th str.
Philadelphia, Pa.

Lietuviu užėiga, pas S. Arbaczaucką,

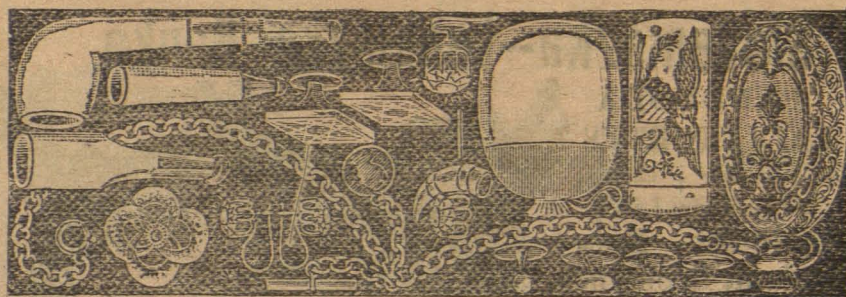
1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausis lietuviams užėiga iez viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Ariel-ka ir Vyną. Podraugel laikau užkandzius ant stalo per visą dieną. Teipgi parduodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausią prekę. Siunczių pinigus į visas svieto dalis Lietuviai, atke-liavę isz kitų miestų, ras pas manę szirdingą pri-mimą.

Lietuviu užėiga.

Geriausis užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gė-rymus, kaip tai: Alų, Arielką, Li-kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-mos klesos, taipgi siunczių pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laiva-kortes ant visų linijų. Apart to dū-du kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.
Petras Lipavyczia,
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Atelkit paziurēt, paziurėjims nieko nekasztuoja!
Dabar mes paldėziame turgan geriau į laikrodėli: **TIKRA AMERIKISZKA,** 14k. su dvigubais paaukuotais lukszai, ausuke užsakomas ir anstatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su **TIKRA AMERIKISZKA MASZNERIJA,** pilnu akmenų, R. R. gvarantuotae, nikelinotais viduriais, lez-dudame rasztą **GYRANCIJA ANT 20 METU;** pagal iszveizdą ir gerumą tokį laikrodėli visados gali lyginti prie \$40 VEITES AUKSO LAIKRODELIO. Vieiems puikių laikrodėlių mylėtojams mes dnosi-me bėgyje 60 dienų puikius prezentus: 1 vieną marių putų P. P. P. su didele galvuke ir gintarinu cib-ku, vertės \$1.50; 1 gryau marių putų CIGARNICZIA, vertės 75c; 1 rafelinė brizėzukams DEZUTE 25c. 1 dailų auksuotą Dickens LENCIGELI su Cameo kabute, \$1.50; 1 puikią auksuotą SAUTE, \$1.00; 1 vieną porą puikių AUSKARU dailmantis sodintu, \$1.00; 1 puikią SPILKA iszsedintą brangakmeiais 40c; 1 porą paaukuotų kolonitų su permutterio virszais 40c; 1 porą rankovėms gzikų, su permu-terine apaczia, 25c; 2 kalneriams gzikų, permutterio apaczia, 50c; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėli ir 14 dovanų siuncziame C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; stuntinį galite iszszaminnuoti ant expreso ir jei nepatiktų, sugražinkite mums at-gal mūsų kasztais. Kur nesiranda Expreso Offisas, \$4.98 turi but prisiusti drange su orderiu. Jeigu kas prisiūs pinigus drage su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį PELL: daktus mes pa-siuncziame tada per paczta, užregistruve savo kasztais.
Jeigu pirket ant syk laikrodėlius gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar laikrodėli ar moteriszką. Jeigu moteriszką, tad vyriszko Dickens lencigėlio mes pasiūsime mote-riszką 50 centų auksuotą Lorgnette lencigėli. Raszyk ezentien pakol iszpardavimas neiszsiubaiga.
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

NELAUK KOL LIGA PAGULDYS IN LOVA,

bet praszalink ja tuojaus vartodamas musu stebuklingas gydnoles, ku-rios yra sutaisytos per geriausius gydytojus ir isz geriausių ypatybin. Kani moketie didelius pinigus ir neapuretie jokios nandos, kadangi
PUSDYKIAI GALI VISISZKAI ISZSIGYDYTIE ir palistie ant visados, sveiku, tvirtu ir linksniu žmogumi. Vartodamas musu gydnoles, atsikratysi ant visados nuo tu skaudėjimu, kurie užėina ir pranyksta laikas nuo laiko, ir neliauja žmogų kankine, ir pastosi kaip ant naujo svieto. Nereiks lauktie menesio nei nedelios, bet isz pirmo sykio pajausi pagerejima ir sveikata artinsis su greittumu, kurios teip ilgai jieszkojai bet negalėjai rasti. Czionai paminesime nekurias isz musu gyduoliu.

AR SKAUDA NUGARĄ IR KRYŽIŲ? Tai var-tok musu gydnole "DORSO", kuri tikrai sus-tabdys skaudėjimus ir ant visados juos praszalys. Pamegyk o persitikrinsi. Preke \$1
AR TURI PUSZKUCZIUS ANT VEIDO IR kuno? Tai vartok musu gydnole "ANTI-PA-PULA", kuri juos panaikys ir padarys veida ar kuna, czystu ir lygiu. Preke 50c

AR ESI NUSILPNEJES? Vartok "VIS-DA-TOR", kuri yra vienatnie gyduole dėl svirtv-imo kuno ir nusilpnejsiu daliu. 75c
AR TURI SUNKUMA ANT KRUTINES? Ar sunkiai kvepuoji? Tai nelank, gydykis kol lai-kas. Musu gydnole "ANHELITUP" tuojaus praszalys sunkuma nuo krutines ir palengvis kvepavima. Daugely jau iszgyve. Preke 50c

NEZIUREK KAI ILGAI SERGI ir koki liga nebutu, apraszyk gerai savo visa padejima, ir kartu su apraszymu prisiusk \$1.00, o apturesi pakely gyduoliu ant prabos, kurios sutaisys musu vyriausias daktaras, po apsvartymui ligos. **RODA DYKAI.** Jeigu noretum susirasztyte su musu vyriausiu daktaru, tai atsiusk už du centu marke, o apturesi jo privatiska adresa. **ATSISZAUK arba RASZYK. RODA DUODA DYKAI.**

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY 362 WABASH AVE CHICAGO, ILL.
Vyriausias daktaras randasi nuo 9 iki 10 ryto; nuo 1 iki 2 po piet, nuo 5 iki 6 vakaro. Suba-toje vakare nuo 5 iki 8:30. Nedelioj nuo 11 iki 2. Ant atsakymo indek už du centu marke.

Kožnas lietuvis raszo laiszkus,
Tai yra zenklyvas pažvelgimas, kuris atspaudzia laiszke antgalvi su savo vardu, pravarde ir tautiszku zenklu ZIRGVAIKIU. Tokį gumini rankspaudį mes padarom dėl atspaudimo vardo, pravardės ir zirg-vaikio už 65c., o su atramento pa-duszkuote 90c. Teipgi turim grazių popierų su paveikslais, dailioms kvietkoms ir apskaitymais — tuzinas visokių gatunkų už 25c. Padarom pavineziavonės kortas su kvietkeleims ir su pravarde tuz. už 25c.
Lithuanian Bro's Co.
P. O. Bx 399 Brockton, Mass.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.
Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.
Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.
Sekretorius — T. Astramskas,
732 S. Front st. Philadelphia, Pa.
Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.
J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.
Kasos globėjai { K. Unika,
943 S. 2nd. str.
Philadelphia, Pa.
Uzveisdėtoju knygyno—V. Dankszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS
assekuravojimo NAMU ir visokių DAIGTU ant ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.